

PONY WEST

BROJ 12

CENA 20

BUČ KASIDI I KID

U VRTLOGU

Teks Gordon
U VRTLOGU

SERIJA
BUČ KASIDI I SANDEN KID

Teks Gordon

U VRTLOGU

XII EPIZODA

Copyright© by Bones and DEN PRESS
World rights reserved

Lektor:
Milorad Stevanović

Recenzija:
Borivoje Lošić

Korektura
Fotoslog Dečje novine

PONY WEST – BUČ KASIDI I KID – VANREDNO IZDANJE – BROJ 12
– Avgust 1982. godine. Cena 20 dinara. Izdaje NIRO »Dečje novine«, 32300
Gornji Milanovac, Tihomira Matijevića 4, Glavni i odgovorni urednik Nevena
Knežević. Telefoni: uredništvo (032) 711-549 i prodaja 711-073. Teleks: 13731.
Fotoslog i automatski prelom Eurocat 200, NIRO Dečje novine.
Štampa »Glas«, Beograd, Vlajkovićevo 8

BONY WEST

BUČ KASIDI I KID

Teks Gordon

U VRTLOGU

Glava prva

Plavičaste senke noći, u kojoj je mesec svaki čas nestajao i opet izranjao iz tamnih, raštrkanih oblaka, činile su Glavnu ulicu Timber tauna još praznijom i sablasnijom.

Iz jednog pobočnog sokačeta koje je vodilo između drvenih zidova nekakvih magacina i stovarišta iskrsoše dve senke.

– Je li čisto, Buče? – čuo se promukli glas plavokosog čoveka. Čini mi se da kod Crvene Rozi gori svetlo – dodao je pošto je virnuo iza ugla zgrade prema drugoj strani ulice.

Na gornjem spratu lokala, kroz teške somotske zavese, naziralo se prigušeno svetlo. Nekoliko prozo-

ra bilo je tako osvetljeno i Sandens, koji je bolje poznavao raspored saluna Crvene Rozi, klimnu glavom i reče:

– Još se kockaju. Nadam se da gradski šerif nije gore.

– Koliko ja poznajem šerifa Oklija – odvrati Buč – on u ovom trenutku drži banku.

– Da, danas je radni dan – složi se Sandens. – Subotom je Okli zauzet. Dobro, šta ćemo?

– Probaj zadnji ulaz – predloži Buč. – Tebe ovde bolje poznaju. Ko god da se pojavi, upadaj unutra i odmah traži Rozi.

I dok je Buč nervozno trupkao čekajući na dalji razvoj događaja, Kid se u malom holu žučno objašnjavao sa omanjim debeljkom,

koji je na bujicu njegovih pitanja samo nemoćno širio ruke. Debeljku je bilo ime Benet. Zvali su ga Pik – nadimak koji mu je ostao iz mladih kockarskih dana – i važio je za glavnog poverenika Crvene Rozi.

– Kažem ti da ne možeš da ostaneš, Kide – već je po treći put ponavljao Benet. – Gore su šerif Okli, pa gradonačelnik gerson i pomoćnik saveznog šerifa Lenton.

– Šta će taj lešinar Lenton ovde? – prosikta Kid. – Samo nam je još on bio potreban.

– Kako to »nama«? – trže se Benton. – Zar nisi sam?

– Nisam – odvrati revolveraš. – Idi po Rozi... i pazi, zucneš li nešto o nama, prvi moj metak biće rezervisan za tebe.

– Opet ti! – začu se piskavi glas, dok se uveli pupoljak otvarao i zatvarao. – Baš si izabrao trenutak za posetu.

Sandens Kid skoči iz fotelje i u dva koraka stvori se pred Rozi, koja i pored svoje veličine ustuknu jedan stepenik više.

– Ne laj! – hrapavo naredi revolveraš i unese joj se u lice. – Parama koje sam ovde ostavio mogao sam da kupim isti ovakav salun, a sada mi tu...

– Zar ti nije Pik rekao ko je sve gore? – prekide ga Rozi, koja se malo povratila. Uvek je zazirala od plavokosog revolveraša, koji je pamtio usluge, ali još bolje uvrede i prevare i dobro ih naplaćivao.

– Čuo sam – odvrati Kid. – Baš okupljaš ugledne ličnosti!

– Moram da pazim na ugled lokala... – počeo debela Rozi. – Od takvih kao što si ti imam samo neprilike! Zato se čis...

Nešto nalik na pucanj odjeknu u polumraku hola. Debela Rozi prigušeno kriknu i onda sede na stepenik kao da joj je neko noge posekao. Na levom obrazu počelo je da joj se širi rumenilo.

– Dosta – zacvile Rozi. – Primiću te! Ali, pazi, ovo je poslednji put!

– Ne prizivaj nesreću – dreknu Kid. – Ako mi ovo bude poslednja poseta tvojoj smrdljivoj jazbini, onda ni nje više neće biti. – Okrenuo se debeljku i naredio mu: – Tamo, kod kapije, je jedan tvoj stari prijatelj. Preuzmi konje od njega i reci mu da dođe ovamo.

Kada su se našli u dugačkom hodniku, Rozi ih povede levo, suprotno od vrata na drugom kraju hodnika, odakle su se čuli glasni uzvici kartaroša začinjeni sočnim psovkama.

Rozi se zaustavi kod jednih vrata i, pošto je nekoliko trenutaka preturala po džepovima haljine, izvadi jedan ključ. Uz tiho škljocanje, vrata se otvoriše. Sandens i Buč virnuše u sobu, ali ne uđoše odmah. Kroz jedini prozor na zidu preko puta, mesečina je nejasno obasjavala dve postelje na jednom kraju prostorije, sto i nekoliko stolica na drugom i umivaonik u uglu pored vrata.

– Navuci zavesu i upali lampu – naredi Sandens.

Pik Benet se progura između njih i malo zatim svetlost velike lampe, koja se nalazila na stolu, obasja sobu. Rozi je već bila navukla zavesu na prozor.

– Donesi nam viski – naredi Sandens. – Onaj tvoj, najbolji, koji čuvaš za savezne šerife. Ti, ološu – okrenuo se Piku – sredi da nam ugrije vodu za kupanje. Tri nedelje se nisam čestito ni umio.

Pik Benet ih zateče raskomočne i u mračnom raspoloženju, koje nije mogao da popravi ni poslužavnik sa bocom viskija i čašama. Tek kada su iskapili prvih nekoliko čašica, odmetnici glasno odahnuše, a Bener iskoristi ovo poboljšanje atmosfere da im svečano saopšti:

– Kupatilo je već spremno. Samo još da se voda zagreje. Imate čast da se kupate u Rozinom kupatilu. Kadu je nabavila čak u Denveru.

I dok su se dvojica prijatelja brčkala u velikoj limenoj kadi, uništavajući novu bocu viskija koju im je Benet velikodušno prineo na jednom stočiću, u budoaru debele Rozi kovalo se nešto što će u sledećim minutima biti sudbonosno za dvojicu odmetnika.

– Kažem ti da su to njih dvojica – šaputala je Rozi, okrenuta prema čoveku u velikoj fotelji. – Tek što su stigli. Izgleda da nisu nikuda svraćali pre Timbertauna.

– Hm – reče čovek u fotelji. –

Ako su to Buč i Sandens, a kažeš da nisu nikuda svraćali, onda mora da je kod njih i deo opljačkano novca zbog kojeg je kompanija Union Pacifik raspisala onoliku nagradu.

– Dakle, kupaju se, a? 'E, pa, ne zvao se ja Džems Okli ako moje ime ne bude ove nedelje na prvim stranicama svih listova južno od Denvera. Možda čak i u Njujorku.

Rekavši ovo, Okli naglo ustade iz fotelje i izađe iz Rozine sobe. Debeli žena požuri da zaključa vrata za njim.

Buč i Kid su se baš brisali čupavim ubrusima.

– Uživaj u punom komforu, prijatelju – nasmeja se Kid i onda sa gađenjem pogleda u prljavi donji veš razbačen po podu. – Ja ovo više ne navlačim na sebe.

Rekavši to, priđe velikom ormaru i počeo da pretura po njemu. Jedino što je našao pogodno bila su dva svileni ogrtači i on jedan baci Buču. Navukli su ih i prasnuli u smeh gledajući jedan u drugog. Kucanje na vratima prekinulo je njihovo kikotanje.

– Ja sam, Fik – čuo se Benetov glas s druge strane vrata. – Mogu li da uđem?

Kid izvuče revolver i stade sa strane vrata, a Buč, takođe sa revolverom, polako smače rezu i odskoči u stranu. Vrata se otvoriše i oni ugledaše poznato Benetovo lice. Bivši kockar se obazre levo i desno po hodniku, pa onda uđe

unutra i tiho pritvori vrata za sobom. Dok su ga odmetnici iznenađeno gledali, on nije skidao oči sa kožnih čemera punih dolara, koji su bili prebačeni preko najbliže stolice. Pošto je prešao jezikom preko suvihu usana, Benet reče:

– Koliko dobijam ako vam nešto kažem?

– Zavisi od toga šta imaš da nam kažeš – odvrati Buč, koji oseti kako mu se dlačice na vratu kostreše. To je kod njega uvek bio znak koji je nagoveštavao opasnost. – Pričaj!

– Rozi vam sprema klopku – reče Benet. – Dogovorila se sa šerifom Oklijem. Tu su Lenton i njegovi ljudi. Ako nešto odmah ne učinite, sa vama je svršeno.

Glava druga

– Znao sam – reče Buč i izvali sočnu psovku. – Nije htela da ti oprosti onaj šamar.

– Nije njoj zbog šamara – odvrati Kid. – Zaboravio si kolike su nagrade raspisane za nama. – On priđe Benetu i uhvati ga za kockasti prsluk i skoro odiže od zemlje. – Pazi, huljo, ako si u dosluhu sa Rozi, ovo će ti biti poslednje večer u životu!

– Kunem vam se da nisam – jeknu prebledeli Benet. – Čuo sam šta se dogovaraju i odmah sam dotrčao da vam javim.

– Gde su sada oni? – upita Buč.

– U privatnoj kockarnici – odgo-

vori debeljko i sa zahvalnošću se ponovo dočeka na noge. – Mislili su da vas iznenade dok se kupate.

Odmetnici se zgledaše. Plavokosi revolveraš čekao je na Bučovu odluku pošto je ovaj uvek bio glavni mozak družine.

– Kidajmo odavde! – odluči Buč. – Samo, prvo da navučemo odelo. Još nisam bežao u penjoaru.

Rekavši ovo, on pritisnu kvaku na vratima i počeo polako da ih otvara. Odjednom ga nečiji snažan pritisak prosto odbaci zajedno sa vratima ka zidu. Buč se otkotrlja po podu, a istovremeno iz hodnika zapraštaše revolveri. Kid, koji je stajao po strani sa Benetom, mahinalno podiže kolt i opali dva metka prema mračnom hodniku.

Odjeci pucnjeva se još nisu dovoljno rasprostrli po kupatilu, a Pik Benet se već našao iza livene kade, siguran da ga zrna neće stići. Osim toga, kožni čemeri sa novcem nalazili su mu se skoro nadohvat ruke, prebačeni preko naslona najbliže stolice.

Posle prvog plotuna iz hodnika i Kidovog odgovora, odjednom je zavládala neprirodna tišina. Izgleda da su napadači očekivali kako će odmetnike zateći u kadi i njihova paljba bila je usredsređena u tom pravcu. Onda je neko od njih verovatno primetio da je kada prazna i sada se iz mraka moglo čuti došaptavanje.

Kid pogleda prema Buču, koji se u međuvremenu bio podigao sa

poda i takođe stao sa druge strane vrata. Ovaj mu pokaza glavom prema lampi.

Dobro nanišanjenim metkom, plačokosi revolveraš pogodi petrolejku i ova se razlete u paramparčad. Sa pucnjem je nastao i mrak u prostoriji.

Odjednom se iz pomrčine hodnika začu nečiji promukli glas:

– Govori vam pomoćnik saveznog šerifa Lenton! Opkoljeni ste sa svih strana! Bacite oružje i predajte se!

– Na to ćeš malo pričekati – procedi Kid kroz zube. – Šta ćemo? – dobacio je šapatom Buču.

– Pusti ih neka malo razmišljaju – odvrati odmetnik. – Sviraćemo kako te hulje zapevaju.

Posle kraće pauze i sašaptavanja, Lenton se ponovo javi:

– Imate tri minuta vremena! Posle toga ćemo izrešetati celu prostoriju.

Iza kade se začu stenjanje debelog Bentona. Bivši kockar sada se i te kako uplašio za svoju kožu.

Buč se ispruži po podu i dopuza do Kida. Kada se našao pored revolveraša, tiho reče:

– Izgleda da su u onom pobočnom hodniku. Čim si pripucao, oni su se povukli tamo. Dobro bi bilo da ispužemo napolje i da se odvučemo dalje od vrata:

Rekavši ovo, Buč počeo da vijuga kao zmija po podu i tako stiže do dovratka, a onda se nečujno prebacio preko praga i skliznu u mrak

hodnika, levo od kupatila. Odmah za njim krenuo je i Kid. Nije prošao ni minut, a oni su se već našli nekoliko metara dalje u hodniku. Odeveni u tamnocrvene penjoare, stapali su se sa pomrčinom, jer su napadači pre svoje akcije pogasili jedinu lampu koja je osvetljavala ovaj deo hodnika.

– Rok vam je već skoro istekao!

– odjeknu glas šerifa Lenton.

– Ma, šta čekamo? – začu se sada i bariton šerifa Oklija. – Hulje nam isto vrede i živi i mrtvi! Pucajte!

Još Oklijeve poslednje reči nisu bile skoro ni izgovorene, a iz pobočnog hodnika zapraštaše koltovi.

– Ima ih bar pola tuceta – šapnu Kid Buču na uvo. – Vidiš da je dobro što smo izašli odande.

Meci su fijukali kroz mrak i činili lom po kupatilu. Prasak razbijenih boca, prštanje stakla na prozoru i dobovanje olovnihu zrna po limenoj kadi stvarali su neopisivu buku.

U jednom trenutku začu se očajnički krik Pika Bentona:

– Ne pucajte! Ne pucajte!

Međutim, čuvari zakona su to shvatili kao ohrabrenje i pucjava se još pojača.

– Koristimo sada gužvu! – munu Buč Kida laktom u rebra. – Oni pucaju bar metar iznad poda. Možemo da se provučemo ispod metaka. Brzo!

Priljubljeni uz pod, njih dvojica skliznuše duž otvora bočnog hod-

nika dok su im meci fijukali povrh glava, a posle nekoliko trenutaka nađoše se bezbedno sa druge strane. Onda skočiše na noge, pa se u dugačkim skokovima stvoriše pred vratima svoje sobe. U trenutku kada su upali u sobu, pucnjava iz hodnika prestade. Verovatno je napadače zbunjivalo što na njihovom paljbu iz kupatila niko nije odgovarao. Buč i Kid nisu imali vremena da razmišljaju o uzroku nastale tišine, već su zgrabili odela i počeli žurno da se oblače.

Revolveraš, koji je bio hitriji od svog druga, ne navukavši čizme priskoči masivnoj komodi pored zida. Zapevši iz sve snage, dogura je do vrata i prisloni na njih. Dok je on to radio, Buč je već otvorio prozor na sobi i sada je gledao u dvorište. Odahnuo je kada je spazio konje. Još su stajali nerasedlani ispod jednog drveta u dvorištu. Lenji Benton im je ovoga puta učinio uslugu time što se nije pobrinuo za njihove konje. Verovatno je mislio da to kasnije učini, ali ga je razvoj događaja omeo.

Iz hodnika se čula vika, a onda i Bentonov uzvik:

– Kažem vam da nisu ovde!

Bat koraka začu se hodnikom. Približavao se sobi u kojoj su se nalazili odmetnici.

Buč i Kid stigoše još samo da navuku čizme i da zataknu revolvere za pojaseve pantalona, pa onda opkoračiše prozor i, ne razmišljajući o posledicama, otisnuše se kroz

vazduh.

Pad je bio težak, jer je zemlja u dvorištu bila nabijena i puna otpadaka. Buč opsova. Dočekao se na ruke i izgrebao ih o nekakve staklice. Kid se sruči pored njega. Nekoliko trenutaka bili su bez vazduha.

– Kao da su mi noge uletele u stomak – jeknu revolveraš.

– Sada smo sigurno kraći za koji inč – odvrati Buč i s mukom se uspravi.

Gore, sa sprata, čulo se razbijanje stakla na kupatilu i onda nečiji glas rascepi noćnu tišinu:

– Dole su, u dvorištu!

Odmetnički konji uplašeno zarzaše, a dva – tri revolvera bljunuše plamenove sa prozora.

Srećom po Buča i Kida, gonioci su nasumice gađali, ciljajući u senke od razbacanih sanduka i druge ambalaže.

Sačekali su samo da pucnjava za trenutak oslabi, pa su jurnuli prema drvetu gde su im bili vezani konji.

– Ti trči do kapije i otvori je! – reče Kid prijatelju, pa strže revolver iz pojasa. – Ja ću te štititi.

U sledećem trenutku, njegov kolt počeo da sipa metke prema prozoru kupatila i već posle nekoliko sekundi odande se začu jauk. Napadači obustaviše paljbu. Neko je od njih, očigledno, bio pogođen, a ostali se nisu usuđivali da ostanu na meti takvog strelca kao što je bio Sandens Kid.

Hramljući, Buč stiže do kapije na ogradi i otvori je, baš kada se iz njihove sobe na spratu začu tresak. To je pala komoda koju je Kid do-
vukao do vrata. Napadači su sada prodrli i na tu stranu.

Ne oklevajući ni trenutka, Buč podiže revolver i opali dva metka prema prozoru njihove bivše sobe. Onda je pomerio oružje i poslao još dva metka prema prozoru kupatila jer je video da Kid juri od drveta vukući konje.

Nekako im je pošlo za rukom da se provuku kroz kapiju. Kada su se našli s druge strane ograde, umalo ne nastradaše od paljbe sa oba prozora gornjeg sprata saluna Crvene Rozi. Jedan metak, koji se odbio od stuba na ogradi, jezivo zviznu kroz vazduh i usijano olovo zakachi Buča po ramenu.

Odmetnik opsova iz sve snage.

– Šta je? – zabrinuto upita Kid, koji se već peo na konja.

– Ništa, ništa – odvrati Buč i baci se u sedlo, ali onda jauknu od bola jer se bio oslonio o povređenu ruku. Da bi umirio druga, rekao je: – Samo ogrebotina. Izgleda, od odbijenog metka.

Nisko pognuti u sedlu, oni mamuzuše konje i životinje, koje su malo predahnule za vreme boravka u dvorištu, jurnuše sokačedom prema Glavnoj ulici Timbertauna. Izleteli su na prašnjavu ulicu i okrenuli konje ka izlazu iz grada.

– Idemo onamo. Ako uspemo da se dočepamo brda, imamo neke

šanse.

– Šta je s tvojom ranom? – upita Kid. – Gde si pogođen?

Buč opipa rukom povređeno rame i odahnu sa olakšanjem. Mada ga je rana dosta bolela, osetio je pod prstima da nije duboka i da je krvarenje, uprkos jahanju, skoro prestalo.

– Imamo vremena za to – odvratio je. – Kažem ti da je obična ogrebotina. Kada se budemo sledeći put zaustavili, zamoliću te da mi ukažeš lekarsku pomoć.

– Verujem da nije ništa ozbiljno čim zbijaš šalu – nasmeja se Kid i potera konja.

Buč krete za njim. Iznenada, on zaustavi konja i pljesnu se zdravom rukom iz sve snage po čelu. Kid se uplašeno okrete.

– Ti i tvoja Rozi! – skoro jauknu Buč. – Znaš koliko nas je koštalo ono kupanje?

– Šta? – zagrcnu se Kid.

– Ni manje ni više nego četrdeset hiljada dolara!

Plavokosi revolveraš je tek sada shvatio zbog čega mu drugar kuka.

– Pa, mi smo . . . – nije imao snage da dovrši rečenicu.

– Zaboravili smo pojaseve sa novcem – umesto njega to je učinio Buč. – Da, dragi moj. Ostali su u kupatilu.

Dobrih dva minuta Kid je ćutao kao zgromljen. Onda je bez reči mamuznuo konja i poterao ga dalje. Buč krete za njim. Nije prestajao da šipa kletve, pri čemu je de-

bela Rozi sa svojim precima izvukla najdeblji kraj.

– Pitam se i zašto nam je onaj debeli Benet pomogao? – glasno reče Buč kada je iscrpeo zalihe psovki.

– Pa, sigurno ne iz ljubavi prema nama – dobaci mu Kid preko ramena. – Taj bi prodao i rođenu babu za nekoliko dolara. Nego, kada smo već kod para, da vidimo koliko nam je ostalo po džepovima.

– Ti zaboravljaš da smo u bekstvu – opomenu ga Buč i nervozno se obazre iza sebe. Osim sipljivog dahtanja konja i glasnog koncerta noćnih insekata, ništa se nije čulo. – Izgleda da one budale neće pre jutra krenuti za nama.

Kid je ćutke preturao po džepovima svog odela. Čulo se zveckanje zlatnika i šuštanje novčanica i onda revolveraš dobaci Buču:

– Kresni šibicu ako je imaš u džepu, da vidimo koliki nam je kapital.

Čulo se pucketanje fosforne šibice, koju je Buč kresnuo o kožnu saru čizme. Na drhtavom plamičku utvrdiše da se u Kidovim šakama nalazi četiri zlatnika od deset dolara i šezdeset dolara u novčanica raznih vrednosti. Dakle, jedna stotinak dolara.

Buč je bio nešto bogatiji. Njegov kapital se uglavnom sastojao u zlatu i jednoj izgužvanoj novčanici od dvadeset dolara, ukupno sto sedamdeset dolara.

– Sada smo tamo gde smo bili

pre dva meseca – reče Buč i nasmeja se. – Dakle, ispočetka. Ti si u boljem položaju.

– Kako? – besno odvrati revolveraš.

– Pa, kod tvoje ženske ostalo je bar petnaestak hiljada dolara – objasni mu Buč. – Eta je štedljiva i sigurno će ti sačuvati svaki cent. Sada tek shvatam šta znači biti porodičan čovek.

– Idi do đavola! – prasnu Kid. – Dode mi da završim od muke, a ti si već uspeo da prežališ onolike pare.

– Kako su došle, tako su i otišle, prijatelju – pouči ga Buč.

– A šta misliš da se vratimo po pare? – predloži Kid. – Oni sigurno ne očekuju da nas ponovo vide. Mogli bismo da ih iznenadimo.

– Sada si ti počeo da razbacuješ pamet – nasmeja se Buč. – Po koji put bi trebalo da ponovimo isti trik? Čak i naša ludā sreća neće ovoga puta biti s nama. Poteraj tog konja i zaboravi na prošlost. Uvek treba gledati ispred sebe. To sam naučio od matorog Kasidija.

– Tvoj matori pokrovitelj odavno jaše večnim lovištima – reče Kid mamuznuvši konja. – Da je gledao dalje od nosa, sada bi negde pijuckao viski i češljao karte.

– Ako budemo doživeli njegove godine, to će biti samo zato što gledamo ispred sebe – reče Buč, poteravši konja pored Kidovog.

Ućutali su i neko vreme nemo jahali, utonuli svaki u svoje misli.

Bez obzira na svoj nepresušni optimizam, Buč je osećao kako bi trebalo da načine neki predah u svojim avanturama, da zastanu negde i da puste vremenu da reši ove probleme za njih. Inače, osećao se pomalo nemoćnim da sam nešto učini. Jednostavno, njegov nepresušni izvor ideja kao da je presahnuo. Ipak, mračne misli čuvao je za sebe pošto je znao koliko je plavokosi revolveraš sklon mračnim raspoloženjima i nepromišljenim akcijama.

Zora ih je zatekla prilično daleko od Timbertauna, ali još uvek daleko i od planina, gde su se nadali da će naći spas i skrovište.

I onaj spasonosni predah koji su obojica toliko želeli.

No, dok su dvojica odmetnika i te kako imali razloga da se bave mračnim mislima kako o prošlosti, tako i o budućnosti, jedna osoba se u tom trenutku nalazila u raspoloženju koje se najblaže moglo opisati kao euforično. Bio je to niko drugi nego naš poznanik Pik Benet, pomoćnik debele Rozi i navodni dobročinitelj odbeglih odmetnika.

Još Buč i Kid nisu bili stigli do svoje sobe na drugom kraju hodnika Rozine kuće, a Benet je već zgrabio sa naslona stolice njihove kožne ćemere nabijene novcem i zavukao ih ispod kade. Onda je sačekao da pucnjava prestane i da se većina gonilaca sjuri u dvorište go-

neći Buča i Kida, zgrabio ćemere i, koristeći opštu gužvu, strčao do svoje sobe u prizemlju kuće.

Tamo je Benet zaključao prvo vrata i, ne paleći lampu, četvoro-noške otpuzao do jednog ugla sobe, gde je drhtavim rukama odigao komad daske sa poda, otkrivši tako poprilično udubljenje. To je bilo tajno skrovište bivšeg kockara, u koje je on ostavljao svoju ušteđevinu stečenu na kartama ili krađom. Gurnuo je prvo jedan ćemer u udubljenje, a onda je to isto hteo da učini i sa drugim. Međutim, nije izdržao. Morao je da vidi šta ima u tim pojasevima.

Otkopčao je unutrašnju stranu pojasa i njegovi prsti prvo napipale zlatnike, a onda u drugim pregradama pojasa i svežnjeve novčanica, dobro sabijene i teške.

– Oh, oh, oh! – ote se Benetu sa debelih usana. – Stari Pik je obezbeđen do kraja života. Čim se ovde sve stiša i one budale zaborave na Buča i Kida, ja kupim prnje i odlazim u Kaliforniju.

Gurnuo je i drugi ćemer pored prvog, vratio dasku na svoje mesto i pokrio je krajem tepiha.

Onda se oteturio do ormana i izvukao odande bocu viskija. Nestrpljivo je zubima istrgao čep iz grlića. Bocu nije skidao sa usana sve dok se nije zagrcnuo. Onda je zadovoljno odahnuo i sručio se na krevet, koji zakrcka pod njegovom težinom. Tek tada ga spopade reakcija na preživljene događaje i on

poče da drhti čitavim telom.

Trgao se kada se odnekud iz kuće začu piskavi glas debele Rozi:

Benete! Gde si, do đavola? Jesi li živ?

– Idi do đavola, debela mešino! – glasno reče bivši kockar, a onda ustade i ode do vrata. Izašao je iz sobe i, pošto je zaključao vrata i strpao ključ u džep, on ode tiho do podnožja stepenika i tek se odatle odazvao: – Evo me, Rozi. Stižem.

Glava treća

Nedelju dana posle napred opisanih događaja, na vrh jednog brežuljka, iznad nekog naselja, izbiše dva konjanika. Ako su oni izgledali umorno i prašnjavo, ondâ su životinje na kojima su jahali delovale još umornije, a od prašine se jedva razaznavala boja njihove dlake. Lica njihovih gospodara bila su preplanula od sunca, izdužena od umora i smrknuta.

– Šta misliš? – upita jedan od njih, plavokosi čovek retkih brčića. Prešao je prstima po neobrijanoj bradi i dodao: – Da li da svratimo?

Njegov drug nije odmah odgovorio, već je nekoliko trenutaka pažljivo posmatrao grupu drvenih kućica poređanih duž kratke prašnjave ulice, nekoliko korala sa nešto konja u njima i poštanska kola pored zgrade sa nastrešnicom. Uzdahnuo je i odvratio:

– Ne znam. Rekli smo da se ne-

ćemo zaustavljati do planina, Kide.

– Idi do đavola – procedi kroz zube plavokosi revolveraš. – Ako ne napravimo predah, nikada nećemo ni stići u brda. Ne verujem da su poternice za nama stigle do ove selendre. Uostalom, ja praktično umirem od gladi.

Buč Kasidi ćutke mamuznu konja. Pošto životinja nije odmah krenula, on resignirano sleže ramenima, sjaha i povede je za uzdu. Sandens Kid je sledovao njegovom primeru i posle desetak minuta pešačenja nogu pred nogu, oni zađoše među prve kuće naselja. Kada su stigli do zgrade ispred koje su stajala poštanska kola, oni vezaše konje za gredu pored drvenog pojila. Onda smaknuše životinjama đemove, a ove odmah zaroniše gubice u mutnu vodu pojila.

Kid ih je neko vreme posmatrao, a onda reče:

– Ovo dvoje su mi dali ideju. Mogli bismo i mi nešto da popijemo. Poslednji put smo jutros pili na onom izvoru, a sada je već skoro i sumrak.

Buč Kasidi se prvi pope na trotoar i uđe u neku vrstu krčme. Vlasnik je drsko proglašavao svoju jazbinu salunom, mada na ulazu nije imao ni pokretna vrata.

– Hej, vas dvojica! – začu se glas iznad njih.

Buč i Kid se okretoše i tek onda primetiše čoveka na mestu vozača poštanskih kola. Bio je to sredovečan prosed čovek, lica obraslog u

bradu, kao što su bila i njihova, samo što je delovao daleko odmornije i svežije uprkos godinama.

– Je li to nas zovete, prijatelju? – upita ga Buč. – Ako su vam potrebne mušterije za ta kola, onda nas brišite sa spiška. Mi imamo svoje prevozno sredstvo.

– Tim prevozom nećete daleko stići – nasmeja se čovek sa kola pošto je osmotrio konje odmetnika, koji su se jedva držali na nogama. – Putnici mi nisu potrebni jer se danas zatvara naša poštanska linija.

Gle, gle! – javi se Kid. – A zbog čega? Da nisu počeli da prenose poštu golubovima?

– Otvoren je deo pruge između Lordsburga i Plajvila i ja više ne vozim.

– To znači da se ukida i ovo mesto? – primeti Buč, obazirući se po ubogom naselju. – Kako se inače zove ova prestonica?

– Linkoln Siti – s ponosom odgovori kočijaš.

– Jadni Linkoln – nasmeja se Kid i okrete drugu. – Vidiš šta znači kada se zloupotrebljavaju imena velikih ljudi. Tipovi podignu dve-tri krovinjare i odmah ih proglase gradom, pa mu nadenu predsednikovo ime. Nego, šta si hteo od nas, prijatelju?

– Vidim da ste krenuli u salun kod Džeka – reče kočijaš. – Pa, pošto sam dobar čovek, hteo sam da vas opomenem da ne pijete pivo

kod njega.

– Zašto? – zainteresova se Buč. – Da ga nije nabavio pre građanskog rata?

– Nije, sam ga pravi. Baš zato. Do sada je uspeo da potruje čitav okrug, sve do Lordsburga. Na žalost, i ja sam jedna od njegovih žrtava.

Čovek se potapša po stomaku i zadovoljno podrignu.

– Ti, izgleda, mrziš tog Džeka, prijatelju – nestrpljivo se javi Kid i zakorači prema ulazu u salun. – Ja sam toliko žedan da bih popio i mleko od zvečarke.

– Šalio sam se, šalio – reče čovek i skoči sa sedišta kola. Popeo se na trotoar pored dvojice odmetnika i onda nastavio: – Možemo da popijemo po kriglu, zajedno. Ja častim.

Buč i Kid se zgledaše, a onda istovremeno klimnuše glavama i uđoše za kočijašem u polumračnu krčmu.

Samo jedna lampa iznad omanjeg, grubo sklepanog šanka osvetljavala je najznačajniji deo prostorijske. Iza šanka, naspram velikog ogledala upljuvanog od muva, stajao je barmen i, po običaju, prelazio prljavom krpom preko ploče šanka iako na njoj nije bilo šta da se obriše.

Kočijaš priđe šanku, čvornatim kažiprstom kucnu barmena po grudima i reče:

– Tri piva, Džek. Bez pene. Ovi moji prijatelji su žedni.

I dok je barmen punio krigle iz jednog bureta pozadi šanka, kočija-

jaš nastavi:

– Dozvolite, ja sam Pit Džonson. Inače, poznatiji pod nadimkom Stari Kojot. Taj mi je nadimak ostao još iz vremena indijanskih ratova.

– Nadimak ti dobro pristaje – reče Kid i skupi nozdrve. – Mora da si rođak sa kojotima. Bar po mirisu.

Kočijaš se zaceni od smeha i tresnu šakom po ploči šanka.

– Ha, ha, ha! Ovako još niko nije govorio sa starim Pitom. Svidate mi se, momci. Ako ostajete preko noći ovde, sutra mogu da vas odvezem do Lordsburga. Besplatno! Moja poslednja vožnja.

– Videćemo – oprezno reče Buč i maši se čaše sa pivom.

Za tren oka on i Kid isprazniše čaše i dadoše znak barmenu da ih, ponovo napuni. Kada je i ova tura bila popijena, Buč nadlanicom obriša usta i reče:

– Pivo nije loše, uprkos onome što smo maločas čuli od ovog matorog kojota.

Barmen nezadovoljno pogleda u kočijaša i procedi kroz zube:

– Ta hulja je kod mene popila piva koliko ne bi stalo ni u rezervoar lokomotive. Nego, Pite, večeras je velika partija pokera kod mene. Ako si primio platu, šerif Lokslu te čeka. Biće tu i Kaktus Džim, a možda i rančer Harlou.

Kid zainteresovano podiže glavu sa čaše, ali kada mu se pogled srete sa Bučovim, on odustade da nešto

bliže sazna o najavljenoj partiji pokera.

Sa ponovo napunjenim čašama, njih trojica sedoš za jedan sto u uglu krčme. Kada su se smestili, plavokosi revolveraš ne izdrža nego upita kočijaša:

– Jesu li to neke redovne seanse pokera?

– Svako veče – klimnu glavom Pit. – Igra se do zore. Uostalom, to je jedino što ovde može da se radi. Uskoro će svi napustiti grad i kao pacovi će se razbežati na sve strane. Sa Linkoln Sitijem je svršeno. Nije postojao ni deset godina.

– Da, žalosno – reče Buč. – Nego, to je progres. Sve više ljudi živi od železnice. I mi na neki način živimo od nje.

– Da, da – potvrdi Pit. – Tamo gde stigne železnica, sa starim Divljim zapadom je gotovo. Nego, nisam čuo vaša imena, momci?

– Ja sam Džordž Parker – reče Buč svoje pravo ime. – Ova skitnica do mene zove se Hari Longbaf. Bar je tako meni rekao kada smo se upoznali.

– Onda, u vaše zdravlje, Džordže i Hari – odvrati kočijaš i kucnu se sa odmetnicima. – A zašto vas zanima taj poker?

– Pa, da utucamo vreme – odgovori Kid. – Kada počinje igra?

– Čim stigne taj rančer Harlou. On ima najviše para. Kaktus Džim i šerif ga redovno čerupaju, a ponekad se i naš Džek ogrebe.

– Zanimljivo, zanimljivo – pro-

mrmlja Buč. – Samo, ja i moj prijatelj bismo negde večerali, pa onda došli da kibicujemo igru.

– Preko puta je kancelarija poštanske linije – objasni kočijaš. – Žena šefa stanice dobro kuva i svi putnici svraćaju kod nje. Recite joj da sam vas ja poslao.

– Onda, da odemo do te čuvene kuvarice – reče Kid ustajući. – Viđemo se večeras, a, Kojote?

Dvojica odmetnika se oprostise od novopečenog prijatelja i požuriše na drugu stranu ulice, prema zgradi na kojoj je firma sa natpisom »Vels Fargo« ,obaveštavala sve zainteresovane da je čuvena kompanija poštanskih kola stigla i do ovog zabitog mesta. No, pre nego što će se popeti na drveni trotoar, Kid uhvati Buča za ruku i zaustavi ga.

– Eno, tamo vidim i berbernicu. Ko bi rekao da se u ovoj pustinji neko i brije. Hoćemo li prvo da svratimo tamo?

Buč klimnu glavom i požuri do radnjice. U malom, staklenom izlogu videlo se poprsje brkatog muškarca sa napomađenom perikom.

Pola časa kasnije, kroz vrata berbernice izašla su dva preporođena čoveka. Podšišani, obrijani i iščetkanog odela, odmetnici su podsećali na svoje bolje dane, a Kid je jedva čekao da pročeslja karte, jer su ga prsti svrbeli od dugog neigranja.

Znajući koliko se Sandens lako upušta u rizične poduhvate za koc-

karskim stolom, Buč mu ispred berbernice održa kraće predavanje:

– Slušaj, ako kupimo nešto rublja i nove šešire, malo će nam ostati kapitala za igru. Ne zaboravi da su nam pare potrebne i za hranu i drugo, ukoliko nisi odustao od našeg izleta u planine.

– U svakom slučaju, ne bismo imali pare za sve to – nestrpljivo odvrati Kid. – Večeras nam je jedina šansa da dođemo do nešto para. Sumnjam da ovi palančani znaju šta je poker.

– Budi nežan s njima – zabrinuto promrmlja Buč. – Ako ih isuviše olakšaš, mogli bi da počnu da čačkaju po našim biografijama.

– Dobro, paziću, paziću – ponavljao je Kid, ali nekako neubedljivo.

Ipak, Buč zadrža svoje primedbe za sebe, jer nije hteo pre večere da se prepire sa drugom. Mrak se već bio spustio nad Linkoln Siti i, pored saluna »Kod Džeka«, lampe su gorele u stanici poštanskih kola, u jedinoj bakalnici i ispred šerifove kancelarije. Kada su ulazili u stanicu, Buč primeti kako iz šerifove kancelarije izlazi jedna ljudina, šešira zabačenog na potiljak. Na svetlosti lampe ispred kancelarije za trenutak zasvetluca mesingana zvezda.

Dakle, to je naš šerif, pomisli Buč. Otpratio je šerifa pogledom preko ulice. Ovaj nestade u salunu, a dvojica odmetnika uđoše u stani-

cu.

Nešto kasnije, sedeli su u maloj prostoriji iza kancelarije stanice i halapljivo gutali vreli pasulj sa slaninom, koji im je dežmekasta žena šefa stanice servirala u činijama dovoljno dubokim za njihove apetite.

I dok su Buč i Kid nadoknađivali ono što su izgubili prilikom bekstva iz Timbertauna, a u maloj sobici pozadi saluna bilo se okupilo neobično društvo.

Za okruglim stolom, koji je vlasnik saluna Džek velikodušno pokrio nekada zelenom čehom, sada nagorelom od pikavaca i sivom od duvanskog pepela, već je sedeo šerif Loksli i nervozno mešao karte, koje su izgledale začuđujuće nove i čiste. Pred šerifom je bila boca viskija i čaša. Preko puta čuvara zakona nalazio se novi poznanik Buča i Kida kočijaš Pit, koji je ovom partijom pokera, izgleda, hteo da nadoknadi gubitak službe koji mu je predstojao ovih dana. Pred Pitom se nalazila obavezna krigla piva do pola ispijena, a nekoliko vlažnih krugova na čohi pored krigle govorilo je da mu to nije bila prva.

Treća ličnost za stolom umnogome je odudarala od krupnog šerifa i punačkog kočijaša ne samo telesnom građom, koja je podsećala na egipatske mumije, već i sablasnom lobanjom i licem, sličnim čudovištima iz »Kuća jeze i straha« kakva

su se mogla videti po zabavnim parkovima Njujorka i drugim gradovima na istoku SAD. Na licu skoro nije bilo mišića, šućkasta koža delovala je kao prilepljena odmah preko lobanje, a duboko usađene oči, u dupljama bez obrva, davale su spodobi još jeziviji izgled. Zalizana kosa sa razdeljkom na sredini išla je od visokog čela i spuštala se do bele kragne košulje, da bi se zatim uvijala u vidu nekakve lokne i dodirivala okovratnik kaputa od crnog somota. Iz rukava ovog istog kaputa virile su dve koščate šake, užasno dugačkih prstiju, koji su trenutno nervozno dobovali po stolu. Tanka, dugačka cigara u uglu usta bila je ugašena i njen vlasnik kao da nije ni pomišljao da je upali.

Sada ovaj živi kostur razvuče usta i, pošto je otkrio velike žućkaste zube, nalik na domine, progovori glasom koji kao iz bureta:

– Zašto nema tog prokletog Harloua?

– Stići će on već, Kaktuse – progundā šerif, koji je i sam bio nestrpljiv. Prošle noći je na ovom mestu Loksli ostavio stotinak dolara, koji su otišli u džep Kaktusa Džima, jedinog profesionalnog kockara u Linkoln Sitiju.

I rančer Harlou priložio je Kaktusu Džimu preko dvesta dolara, dok je nešto sitnine pripalo vlasniku saluna kao četvrtom igraču. Sada su Džek i Loksli očekivali revanš i nadali su se da će rančer svo-

je pare ostaviti ravnomernije podeljene između kockara i njih dvojice. Kočijaša Pita nisu uzimali ozbiljno, jer se on povlačio čim bi izgubio nekoliko desetina dolara.

– Mislim da će igra večeras biti zanimljivija – javi se Pit.

– Zašto? – zainteresova se šerif.

– Možda ćemo imati nove igrače – odgovori kočijaš. – Večeras su ovamo stigla dva stranca. Ne deluju mi imućno, ali oči su im blesnule čim sam pomenuo poker.

– Da nisu to ona dvojica koja su svratila u stanicu na večeru? – reče šerif, pokazujući tako da ima oštro oko i da je maločas primetio Buča i Kida dok su išli na večeru.

– Drugih stranaca nema u gradu – odvrati Pit. – Razgovarao sam s njima i ne deluju loše.

– Nadam se da znaju da igraju poker – javi se sada Kaktus Džim. – Ovde više nemam dostojne protivnike. Uostalom, ionako sutra odlazim za Lordsburg.

– Otići ćeš u Lordsburg ako te tamošnji šerif primi, Džime – jetko mu dobaci Loksli. – Sigurno još nije zaboravio kako si smakao dvojicu njegovih građana kada su te uhvatili u varanju. Mislim...

Šerif odjednom ućuta. Kockarevi dugački prsti prestadoše da dobuju po stolu. Na njegovom mrtvačkom licu usne se pretvoriše u tanku crtu, a iz mračnih duplji sevnuše dva narandžasta plamička.

– Mene još niko nije nazvao varalicom, a da je pole toga mogao

da priča – reče svojim basom Kaktus Džim. – Ta dvojica iz Lordsburga mogu da posvedoče za to moje pravilo.

Šerif Loksli htede nešto da kaže, ali onda izbeže da se sretne sa pogledom Kaktusa Džima i, da bi prikrrio nelagodnost, žurno počeo da sipa viski u čašu pred sobom.

– Ovde te niko ne smatra varalicom, Džime – brzo reče kočijaš Pit, koji nije želeo nikakvu kavgu, pogotovu ne sa zloglasnim kockarom. Kao vozač poštanskih kola, imao je prilike da sluša razne priče o Kaktusu Džimu. Kolale su duž svih usputnih stanica njegove linije poštanskih kola. I svaka od tih priča bila je monotono ista: završavala se ubistvom naivnih partnera Kaktusa Džima koji su se usudili da kockara nazovu varalicom.

Nelagodnu situaciju prekinulo je bučno lupanje vrata i u sobu upade jedan stariji čovek preplunulog, zdravog lica, u kožnom kaputu sa resama. Na nogama je imao čizme sa visokim potpeticama i mamuze izrezane od srebrnih meksikanskih pezosa, čije zveckanje naruši tišinu u maloj sobi. Bio je to rančer Harlou, igrač bez koga se poslednjih dana nije moglo zamisliti nijedna partija pokera iza Džekovog saluna. Rančer je brzo, ali sigurno gubio novac koji je dobio prodajom stoke u Lordsburgu i to je bio jedan od razloga što se Kaktus Džim ovde duže zadržao nego što je nameravao, pored želje

da mu se poslednja ubistva zaborave.

Svi prisutni živnuše. Kada je Harlou zauzeo mesto za stolom, Džek donese dva nova špila karata, još jednu bocu viskija za Harloua i igra otpoče.

Kada su Buč i Kid stigli u salun, igrači za stolom skoro se nisu videli od duvanskog dima, a zajapurena lica rančera, šerifa i kočijaša Pita, kao i gomilice srebrnih dolara sa svežnjevima novčanica bili su jasni znaci da je partija pokera uzela buran tok.

Lice Sandensa Kida se ozari, dok je Buč rezervisano stajao iza svog prijatelja. Plavokosi revolveraš se osećao u ovakvoj atmosferi kao riba u vodi, a velike pauze koje je pravio poslednjih meseci u svojoj već zanemarenoj kockarskoj karijeri samo su doprinosile da njegovo nestrpljenje postane jače.

Buču je bilo dovoljno da jednim pogledom obuhvati igrače i da odmah zaključi kako je onaj živi leš sa druge strane stola osoba koja vodi čitavu situaciju i kao lešinar kljuca svoje žrtve do krvi.

Buč munu laktom Kida u rebra, dajući mu do znanja da ne zaboravi na opreznost, a kočijaš Pit skoči sa stolice i, široko mahnuvši rukom, počeo da predstavlja pridošlice.

– Ovo su moji prijatelji, Džordž i Hari – rekao je. – Izjavili su kako bi voleli malo da kibicuju našu igru.

– Ne samo da kibicujemo – is-

pravi ga Sandens Kid. – Naravno, ako naš primate u igru. Mi ćemo malo da posmatramo, a posle...

– Posle nemojte da plaćete – javi se Kaktus Džim, koji tek sada podiže pogled sa karata u ruci i osmotri dvojicu odmetnika. Oči mu se zadržale na plavokosom revolverašu. I on je instinktom profesionalca osetio da pred sobom ima protivnika kakvog odavno nije sreo u svojoj burnoj kockarskoj karijeri. Polako je dodao: – Sedite, gospodo. Kada završimo ovo deljenje, dogovorićemo se za novu partiju.

Glava četvrta

Neko vreme Buč i Kid su ćutke posmatrali igru, sedeći na stolica-ma pored zida, a onda Kid tiho reče drugu:

– Ti imaš više para od mene. Idi do gradske štale i vidi da li možeš da dobiješ neke odmorne konje u zamenu za naše. Nemoj mnogo da doplatiš. Ostatak para upotrebi da nam kupiš hranu, pojaseve za revolvere i municiju. Ne mogu više da nosim kolt zataknut za pojasom.

Buč bez reči ustade i izađe iz sobe. Kaktus Džim ga isprati pogledom, ali ništa ne reče. Šerif Loksli, rančer Harlou i kočijaš Pit bili su suviše zaneti igrom da bi obratili pažnju na Bučov odlazak.

– Do đavola! – promuklo opsovao Pit i tresnu karte na sto. Rančer i šerif su ćutke spustili svoje karte i

ne pokazavši šta su imali, dok je Kaktus Džim pobedonosno ispred sebe poređao četiri kralja i jednu sedmicu.

Kockar sačeka nekoliko trenuta. Pošto su šerif i rančer pokunjeno ćutali, on svojim koščatim šakama pokupi banku i privuče je sebi. Sandens je ocenio da je bilo oko stotinu dolara u pqtu.

Kočijaš ustade i, pošto se malo proteglio, reče:

– Meni je dosta za večeras. Izgubio sam pedeset dolara, a to je pola moje mesečne plate. – On se okrete Kidu i dodade: – Hajde, momče. Zauzmi moje mesto. Želim ti sve najbolje, ali teško da ćeš nešto uraditi protiv ovog lešinara ovde.

Kid se osmehnu i zauze Pitovo mesto. Sedeo je preko puta Kaktusa Džima, a s desne strane nalazio se šerif. Rančer je sedeo sa leve strane.

Džek! – viknu kockar. – Donesi nam nov špil karata.

Vrata na sobi se otvoriše i vlasnik saluna virnu unutra. Onda se povukao i malo zatim ponovo se pojavio, noseći u ruci nenačetu bocu viskija. U drugoj je držao špil karata uvijen u šarenu hartiju.

Šerif prihvati bocu i počeo da naliva čaše. Kid se za trenutak kolebao, a onda odbi piće. Želeo je da mu sva čula rade kako treba, dok ne »oseći« kakve igrače ima za stolom i, naročito, kakav je stil Kaktusa Džima.

Kockar pocepa omot na špil i

Kid vide da su karte zaista nove. Kroz poluspuštene kapke posmatrao je kako kockar vešto meša karte i onda ih seče, držeći ih u jednoj ruci. Hm, pomisli Kid, ne krije da ume da barata kartama. Videćemo kakav je u igri.

– Koliki je ulog? – upita Kid.

– Za početak dolar, a posle koliko ko hoće – odgovori Kaktus Džim.

– Ja bih, ipak, ograničio ulaganje – javi se šerif Loksli. – Da ne idemo preko pedeset dolara.

– Otkud sad to? – nervozno reče rančer Harlou. – Da ne štediš slučajno ovog momka?

– Nije mi potrebna zaštita – skromno se osmehnu Kid. – Oдавno sam izašao iz pelena.

– I ja bih rekao – kratko primeti Kaktus Džim. – Dakle, gospodo, najveća karta deli.

Šerif preseče špil i onda svaki od igrača izvuče po jednu kartu. Kada su ih okrenuli, ispostavilo se da šerif ima najjaču kartu. Čuvar zakona u Linklon Sitiju preuze karte i, pošto ih je dobro promešao, pruži špil Kidu da ga preseče. Plavokosi revolveraš samo udari kažiprstomk odozgo po kartama, dajući mu do znanja da može da deli karte onako kako stoje.

Za tren oka šerif podeli karte i onda u sobi nastade tišina.

– Idem – prvi reče rančer i baci dolar na sredinu stola.

Ostala trojica pođoše njegovim primerom.

– Dve karte – javi se Harlou i šerif mu podeli dve karte, a rančer odbaci svoje dve.

Kaktus Džim je uzeo tri, a Kid, posle dužeg razmišljanja, samo jednu. Kockar ga pogleda sa interesovanjem i sam uze tri nove karte.

Pošto je poređao karte u ruci, Kid zadovoljno klimnu glavom. Imao je tri dame i rasparenu sedmicu i osmicu.

– Idem sa deset dolara – reče revolveraš i baci na sto zlatnik od deset dolara.

Rančer se kolebao čitav minut, a onda i sam izdvoji iz gomile srebrnjaka pred sobom deset dolara i stavi ih pored Kidovog zlatnika.

– Idem i ja – reče šerif Loksli i zadovoljno se osmehnu.

Kaktus Džim je još nekoliko trenutaka posmatrao karte koje je imao u ruci, a onda klimnu glavom i svojim dubokim glasom reče:

– Povećavam na dvadeset dolara.

Stavio je dve novčanice od po deset dolara u pot i pogledao igračice oko sebe.

Šerif i rančer smesta odgovoriše na njegov izazov. Međutim, Kid mirno spusti svoje karte na sto i objavi:

– Ne idem.

– Da vidimo šta imaš! – nestrpljivo viknu rančer.

– Polako – odvrati Kaktus Džim.
– Ako hoćete da vidite moje karte, onda još po dvadeset dolara.

Šerif i Harlou se pogledaše. Loksli uzdahnu i odloži svoje karte.

– Ja ne idem – promuklo je rekao.

– Ni ja – brzo dodade Harlou i spusti karte na sto. Posle šerifovog odustajanja, on kao da je odmah izgubio hrabrost za dalje nadmetanje.

– Onda ne mogu da vam pokažem karte – reče Kaktus Džim. – Pare su, dakle, moje.

Niko mu nije protivurečio.

Kockar prikupi novac i, pošto je poređao srebrnjake na gomilu, sačekao je da Kid prihvati karte i da počne sa novim deljenjem. Dok je mešao karte, revolveraš je brzo razmišljao. Šerif i rančer nisu predstavljali neke velike igrače. To je bilo očigledno i svakom laiku. Kaktus Džim ih je ležerno čerupao i tako ubijao došadu, prinuđen da sedi u ovoj selendri dok se gužva oko njegovih ubistava malo ne stiša.

Revolveraš podeli karte. U rukama je imao par kraljeva, dve sedmice i jednu desetku. Ništa naročito. Ostali su sređivali karte u rukama i prvi se javi rančer:

– Idem. Dve karte, prijatelju. Počinjemo sa deset dolara.

Svi su prihvatili. Ovoga puta Kaktus Džim je uzeo samo jednu kartu, šerif tri, a Kid na kraju odbaci sedmicu i osmicu i uze dve karte. Kada je pogledao šta je dobio, imao je još jednu desetku i jednu devetku. Dakle, samo dva para. Da

li da blefiram, pomislio je. Treba proveriti ovog Kaktusa.

– Dvadeset dolara! – glasno je rekao.

Ostala trojica smesta staviše traženi ulog i sada nastade nova tišina. Ali, umesto kockara, rukavicu je bacio šerif:

– Još dvadeset – rekao je i gurnuo rukom novčanice prema sredini stola.

Kaktus Džim i rančer staviše svoj novac i već su se spremali da otvore karte, kada Kid iznenada reče:

– Evo još pedeset.

Do đavola, rekao je u sebi. To je već pola mog kapitala. Ipak, da vidimo.

Harlou je nervozno dobio prstima po stolu i oklevao. Ni šerif se nije brzo odlučivao, ali Kaktus Džim bez reči gurnu pedeset dolara u pot.

Loksli opsova i tresnu karte na sto. Rančer je još malo oklevao, a onda uzdahnu i spusti karte.

Ostali su samo revolveraš i kockar.

– Hoćemo li da otvaramo, ili još dižemo ulog? – upita ga Kid. – Evo, ja ću još...

– Odustajem – prekide ga Kaktus Džim. – Da vidimo šta imaš, prijatelju?

– E, za to se plaća, kao malopre – sa osmehom reče Kid.

Kockar za trenutak skupi usne, a onda ih razvuče u svoj sablasni osmeh. Zaista je podsećao na iskeže-

nu mrtvačku lobanju.

– U pravu si – promrmiljao je. – Svako gledanje se plaća.

Kid pomeša svoje karte sa ostalima i predade špil kockaru. Dok je privlačio dobijeni novac, nekih stotinak dolara, primetio je kako kockar stavlja svoje karte ispod špila koga je sada on držao u rukama i onda počinje lagano da ih meša. Praveći se da obraća pažnju samo na ređanje novca, Kid je krajičkom oka motrio na protivnika i očekivao da će ovaj nešto sada preduzeti. Ali, ma koliko da je pažljivo gledao, nije mogao da primeti ništa neobično. U kockarevim koštunjavim prstima karte su se nečujno premeštale menjajući mesta u špil.

Igra se produžila sa naizmeničnom srećom i Kid je čas gubio, čas dobijao, da bi se jedan čas kasnije našao otprilike na istim parama sa kojima je i počeo igru. Rančer je u međuvremenu izgubio preko trista dolara, od čega je šerif dobio pedesetak, dok je ostalo pripalo Kaktusu Džimu.

Revolverašu nije promaklo kako je redovno gubio pare kada bi šerif delio, dok je skoro uvek dobijao kada je karte u rukama držao kockar. To je moglo da znači samo jedno. Kaktus Džim je ipak pakovao karte i uljuljivao Kida u osećaj lažne sigurnosti. Trebalo je kod revolveraša stvoriti utisak kako mu sa kockareve strane ne pretila neka velika opasnost i navesti ga

da usredsredi svoju igru na rančera i šerifa, od kojih je mogao da očekuje dobitak.

Najzad je red došao na rančera da deli i Kid, kome je ovo uzaludno kockanje već postalo dosadno i koji je svaki čas bacao poglede prema vratima u očekivanju Buča, od jednom donese odluku da krene na sve ili ništa.

Kada je pogledao svoje karte, umalo nije podskočio na stolici. Iz prve je dobio ful kečeva sa desetakama i sada se kolebao šta da radi. Sačekao je da ostali razgledaju svoje karte i onda šerif nekako suviše smireno prvi povuče nogu.

– Idemo sa dvadeset dolara – reče čuvar zakona. – Ako ovako igramo u sitno, malo ko će da proglaši ovo veće uspešnim.

– Ja sigurno neću – progunda rančer. – Ali, kao što ti reče, treba ubrzati igru. Zašto odmah ne bismo krenuli sa pedeset dolara?

Rančer je, očigledno, imao dobre karte, jer po svojoj prirodi nije bio blefer i išao je samo nasigurno. Ali, kada šerif spremno pristade da poveća ulog, Kidu postade jasno da i njegov protivnik s desne strane drži nešto značajnije u rukama. Kaktus jžim nije odmah odgovorio, ali je, posle kraćeg razmišljanja, ćutke gurnuo pedeset dolara na sredinu stola. I ostali to učiniše, pa je sada gomilica od dvesta dolara predstavljala privlačan prizor između četvorice igrača.

– Meni jedna karta – reče Džim.

– I meni – javi se šerif.

Harlou samo ćutke zavrte glavom. Nije želeo da kupi nijednu kartu i umesto da sačeka da ostali uzmu svoje karte, on izvadi iz džepa svežanj novčanica, odbroja njih pet po dvadeset dolara i gurnu ih prema gomili na stolu.

Kockar podiže svoje tanke obrve i ne reče ništa. Sačekao je da mu rančer podeli kartu i onda se udebio u razmatranje svoje pozicije. Kid je hteo da ostane pri dobijenom fulu, ali ga je rančerova samouverenost pokolebala i zato je odbacio one dve desetke.

Dve karte padoše ispred njega, ali ih Kid ne podiže odmah. Pažljivo je gledao u šerifa, koji hitro podiže dodeljenu kartu, ubaci je u sredinu između četiri koje je držao u ruci i ostade tako nepomičan nekoliko trenutaka. Onda polako reče:

– Idem sa sto dolara.

Kaktus Džim je bacao poglede čas u rančera, a onda, opet, na Kida. Očigledno je čekao na revolverševu odluku. Ovaj najzad podiže karte. Prineo ih je skoro uz same grudi i onda počeo polako da gustira, razdvajajući ih milimetar po milimetar. Prva je bila dama, ali je zato morao glasno da se nasmeje kada je ugledao kako proviruje i četvrti keć. Sada je imao karo kečeva i bio je siguran da su ostali slabiji od njega. Svi upitno pogledaše u plavokosog revolveraša, koji je nastavljao da se smeje. Nji-

hova reagovanja bila su različita.

»Blefira«, zaključio je Kaktus Džim. To isto mislio je i šerif i jedino je rančer bio malo pokoleban u svojoj samouverenosti, mada je imao kare popova.

Kockar odbroja sto dolara i priloži ih u banku. To isto učinio je i Kid i sada je ukupna suma iznosila svih šest stotina dolara.

Međutim, opasnost za revolveraša još nije bila prošla. On više nije imao novaca i sada je strepeo da neko od igrača ne poveća ulog, jer bi tada morao da odustane, ili da igra na kredit, što ostali svakako ne bi prihvatili.

Odluku je, naravno, doneo Kaktus Džim.

– E, pa, da pokažemo karte – predloži kockar.

Harlou je verovatno nameravao da podigne ulog, ali malopredšašnji Kidov smeh ga je pokolebao i on prvi obori svoje karte.

Kada je ugledao njegova četiri kralja, šerif gromoglasno opsova i tresnu svoje karte na sto. I on je imao kare, ali devetki.

– Da vidimo i vaše! – nestrpljivo je doviknuo Kidu i Kaktus Džimu. – Hajde, šta čekate?

Ša izrazom gađenja na licu, kockar baci svoje karte i one se rasturiše po stolu.

Imao je ful dama sa sedmicama, najslabije do sada pokazane karte. Rančer podskoči na stolici. Već je smatrao sebe dobitnikom i njegova ruka nehotice pođe ka gomili

para na stolu.

– Polako, polako – javi se sada Kid. – Čini mi se da sam ja u prednosti. Zar ne?

Govoreći ovo, on polako spusti svoje karte i svi pogledi se prosto zakovaše za njegove kečeve. Bez ikakve žurbe, on počeo da skuplja novac i da ga slaže ispred sebe.

– Bogamu! – jeknu rančer. – E, pa, ovo je nečuveno! Taman sam mislio...

– Hvala vam na kartama koje ste mi podelili – osmehnu se Kid, dovršavajući sređivanje dobitka. Od početka sam znao da ste za mene srećne ruke.

Šerif, koji je dotle nemo posmatrao kako pred revolverašem raste gomila para, rezignirano primeti:

– Da nije Harlou delio, svašta bih pomislio.

– Kako to? – okrete se Kid prema njemu. – Da možda neko od prisutnih nije nešto posumnjao?

– Taman posla – brzo reče rančer.

Šerif i kockar nisu žurili da demantuju Kidovu pretpostavku. Loksli je gledao u kockara i kao da je od njega očekivao neki znak koji bi mu nagovestio kakav stav konačno da zauzme. Kockar se najzad javi:

– Sve je u redu. Mladić je jednostavno imao sreće.

– E, pa, kada je tako, ja bih predložio da prekinemo igru – mirno reče Kid, mada je znao šta će se u sledećem trenutku desiti. – Ja i

moj prijatelj već smo nekoliko dana na putu i prosto jedva čekamo da se negde ispružimo. Ako se sutra još zadržimo ovde, možda bih vam pružio priliku za revanš.

Rančer Harlou počeo da se diže iz stolice, zadovoljan što ovako prekidajući još jednu seriju svojih neuspeha. I šerif Loksli je smatrao da je večeras dosta izgubio. No, čutao je, čekajući na reakciju Kaktus Džima.

– Ja mislim da to nije fer – polako reče čovek sa likom kostura. – Nismo se unapred dogovorili kada prekidamo igru, ali nije običaj da onaj koji dobija prvi odustane.

– I šta predlažete? – učtivo ga upita Kid.

– Da nastavimo – odvrati kockar.

– Što se mene tiče, ja više neću – iznenada donese odluku šerif. Zaliha para u njegovim džepovima bila je opasno smanjena i on se nije usuđivao da i dalje stavlja svoju sreću na probu.

– A ti, Harlou? – okrete se kockar rančeru. – Čini mi se da ti imaš najviše razloga da se igra nastavi.

Rančer, koji je već bio ustao, na ovo ponovo sede i kiselo se nasmeši. Promrmljao je:

– Tu pesmu slušam svako veče, Kaktuse, i nikako da povratim ono što sam ovde izgubio. Ipak, rizikovaću još malo para.

Kid sleže ramenima. Znao je da će kockar zahtevati da se igra produži, ali, u svakom slučaju, nije že-

leo da se ona otegne u nedogled.

– Dobro – pristao je i on. – Ali, samo još dva deljenja. Naš prijatelj šerif već je odustao i, pošto je Harlou već delio; ostaje da ja i naš mršavi prijatelj to učinimo.

– Džek! Hej, Džek! – odjednom viknu kockar i kada je vlasnik saluna promolio glavu kroz odškrinuta vrata, on mu naredi:

– Novi špil karata! I još viskija! Časti naš mladi prijatelj; zar ne?

– Svakako, svakako – klimnu glavom Kid. – I prethodna boca ide na moj račun.

Kid uze karte, koje je vlasnik saluna doneo i pocepa omot na paketu. Pri tom mu se učinilo kao da je lepak na hartiji lakše popustio nego što bi to trebalo, ali to u ovom trenutku i nije bilo važno. Znao je da će kod ovog deljenja Kaktus Džim biti oprezan i da će jedino ako ima dobre karte, izazvati Kida. I zaista, kada su karte bile podeljene i rančer Harlou oprezno najavio polazak sa deset dolara, kockar zatraži tri karte, što je značilo da jedva ima neki par u rukama. Kid je dobio tri sedmice i dve rasparene karte, devetku i puba. Harlou promeni samo jednu kartu, ali to kod rančera nije moralo da bude presudno, jer je i on, verovatno, išao na sigurno, strahujući da se ne nađe u makazama između srećnog igrača, kao što se pokazao Kid, i profesionalca poput Kaktusa Džima.

Pošto su stavili početne uloge i

uzeli tražene karte, igrači utonuše u ćutanje.

U tom trenutku škripnuše vrata i na njima se pojavi Buč. Njegov prijatelj okrete glavu i lako se osmehnu videvši da Buč ima nov pojas za revolver, što je značilo da je obavio predviđene kupovine.

Sa svoje strane, Buč zadovoljno klimnu glavom. Gomila para pred revolverašem značila je ne samo trenutni izlaz iz finansijskog škripca za njih dvojicu već i obezbeđeni odmor koji su planirali u planinama.

Naravno, ukoliko Kid ne uleti u neku od svojih rizičnih akcija i ne prokocka već dobijene pare. Buč se smesti na jednu stolicu pored zida i, pošto je prekrstio noge, usredsredi sam pažnju na igru za stolom.

Na Kidovo iznenađenje, rančer Harlou odjednom reče:

– Pošto je ovo pretposlednja igra, predlažem da odmah krenemo sa većim ulogom. Evo, ja tražim dvesta dolara.

Kid tek sada pogleda karte koje je dobio i skoro odahnu kada vide da je ostao na trilingu sedmica, jer su i nove dve karte bile raspoređene. Imao je kralja i damu. Ipak je sačekao da čuje i kockara.

– Ja idem – reče Kaktus Džim.

Da li blefira, upita se revolveraš. Znao je da rančer ima u rukama jake adute, ali ga je kopkalo šta je Kaktus dobio u traženju tri karte. Da bi prekinuo dilemu, on kratko

reče:

– Ja ne idem.

Sada je na rančera bio red da učini potez koji bi mu možda preokrenuo več i nadoknadio nešto od izgubljenih para. I zaista, Harlou izvadi novčanik iz svog kitnjastog kožnog kaputa, izbroja četiri stotine dolara i spusti ih pored ostalog uloga.

– Ja dupliram – saopštio je kockaru.

Kid i Buč izmenjaše poglede i revolveraš se pakosno osmehnu, sada potpuno ubeđen da Kaktus Džim blefira. To se u sledećem trenutku obistinilo.

– Ne idem – reče kockar i spusti karte, a rančer zadovoljno pljesnu rukom po stolu.

– Najzad, najzad! – uzviknuo je. – Kolo sreće se okreće.

Pokupio je pare sa stola i odmah ih strpao u džep, kao da se plašio da ga ne ostavi sreća.

– E, sada poslednja igra – reče Kid i predade karte kockaru.

Kao da je hteo namerno da naglasi ozbiljnost trenutka, kockar počeo da pažljivo meša karte. Radio je to više od jednog minuta. Kid je već hteo da protestuje, kada njegov protivnik spusti špil na sto i revolveraš bi prinuđen da ga preseče. U sledećem trenutku morao je da prizna kockaru majstorstvo, jer je jedva uspeo da zapazi kako je ovaj munjevito presečeni špil ponovo vratio jednim lakim pokretom u prvobitno stanje, a da pri

tom nije upotrebio ništa osim svog kažiprsta i malog prsta.

Znači, sada sprema udar, reče Kid u sebi. E, pa, priredićemo mu iznenađenje.

– Da počnemo sa pedeset dolara? – predloži Kaktus Džim. – Ovo je poslednja igra.

– U redu – složi se Kid, a i rančer klimnu glavom u znak pristanka.

I dok je maločas karte sporo i pažljivo mešao, Kaktus Džim sada munjevito počeo da ih deli. Za tren oka svi su dobili karte i Kid nije stigao ni čestititi da ih pogleda, a Kaktus Džim već objavi početak svog udara:

– Idemo na još sto dolara.

– Polako – uzbudi se rančer. – Prvo da vidim šta imam u rukama. – Kada je pogledao karte, on zgađeno pljunu na pod i reče: – Mogu dalje da igram tek kada vidim šta dobijam kada odbacim ove tri.

– I ja isto tako – podrža ga Kid, mada mu je kockar iz cuga podelio četiri dame. Cinik po prirodi, revolveraš nije verovao u toliku svoju sreću i pogađao je da mu to Kaktus Džim priprema zamku, navodeći ga na ulaganje velikih para. – I meni tri karte.

Kaktus Džim iznenađeno podiže svoje tanke obrve i po prvi put njegove košcate šake kao da malo zadrhtaše. To Kidu nije promaklo i sada je sigurno znao da su mu malopredašnje dame podmetnute.

Serif Loksli, koji je dotle bio samo nemi posmatrač, sada neho-

tice odmaće svoju stolicu dalje od stola. To mu je bila ukorenjena navika. Nikada se ne treba naći na liniji vatre. Zahvaljujući tim navikama, čuvar zakona u Linkoln Sitiju uspevao je da do sada sačuva svoju kožu netaknutu.

– E, pa, nećemo tako – skoro zavapi Kaktus Džim. – Ja sam tražio sto dolara pre nego što uzmete nove karte, a vi sada odbijate da odgovorite na izazov.

– Rekao sam da ću da igram tek kada vidim karte – odlučno odvrati rančer.

– I ja – potvrdi Kid. – Šta tu ima neobično?

Kaktus Džim se očigledno borio u sebi sa nekoliko odluka. Jedno od mogućih rešenja bilo je i to da po starom receptu izazove kavgu i smakne ovog drskog stranca. U tom slučaju podelio bi pare sa šerifom, ali ga je brinuo prijatelj plavokosog stranca, koji je mirno seдео pored zida i netremice gledao njega. Kockar se odluči za kompromis.

– Dobro – procedio je kroz svoje žute, konjske zube. – Da vidimo šta ćete sada da kažete.

Lakim pokretom desne šake iz zgloba, on baci tri karte rančeru i onda posluži Kida. Ovi prihvatiše karte i bez mnogo oklevanja osmotriše šta su dobili. Kid jedva uzdrža osmeh. Pored dve dame, koje je zadržao, sada mu je Kaktus Džim podelio tri desetke i on je ponovo imao dobre adute da krene u

rizičnije kockanje.

Harlou razrogači oči, jer je i on sada imao ful pubova.

Pun nade, Kaktus Džim je čekao na njihova reagovanja. I dok se rančer kolebao da li da uđe u dalju igru, Kid mirno spusti karte na sto i saopšti im svoju odluku:

– Na žalost, odustajem.

– Šta? – dreknu Kaktus Džim. – Zar sa tako dobrim kartama?

Tek što je ovo izustio, kockar se zagrcnu i njegovo žućkasto lice sada posive, jer Kid nije bio otvorio svoje karte prilikom spuštanja na sto, nego ih je ostavio licem okrenutim dole. Tako kockar nije mogao da zna šta je revolveraš dobio.

– Otkud znaš kakve imam karte? – mirno ga upita Kid. Čini mi se da ovi kartončići nisu providni.

Zavladala je mrtva tišina i nju je samo narušio tresak stolice kada je šerif Loksli odskočio i odjednom se našao pored zida sa rukom na revolveru.

Taj tresak kao da je povratio Kaktus Džima, koji takođe skoči na noge i riknu svojim potmulim basom:

– Šta? Da li me ti nazivaš varalicom?

– To si sam rekao za sebe – mirno odvrati Kid, koji ostade nepomičan na svom mestu.

Rančer Harlou se u međuvremenu pribrao. Sumnje, koje su mu se u glavi gomilale tokom prethodnih kockarskih večeri, kada su ga

Kaktus i šerif gulili između sebe, sada se iskristalisaše i pretvoriše u usijani bes.

– Da, otkud si znao kakve on ima karte, Kaktuse? – dreknu Harlou. – Ili ti, možda, oduvek znaš šta mi imamo u rukama? Ja ću...

Rančerove reči ostadoše nedovršene, jer ga u tom trenutku kockareva koščata levica pogodi posred usta i on, zajedno sa stolicom, odlete na pod. Skoro istovremeno, Kaktus je munjevitim pokretom izbacio iz desnog rukava svoga kaputa mali deringer sa dve cevi i oružje je sada bilo upereno pravo u Kidove grudi.

– Mene još niko nije nazvao varalicom, a da je posle toga ostao živ – svečano izdeklemova živi kostur. Njegov žućkasti, mršavi kažiprst zateže se na okidaču malog revolvera. – Kaktus Džim ne oprašta uvrede!

Šerif Loksli nehotice zatvori oči, očekujući pucanj. Čak je i ošamućeni rančer, ležeći na podu, izbezumljeno gledao u kockara, kao da je oružje bilo upereno u njega.

I zaista, pucanj je odjeknuo u maloj prostoriji kao prasak groma.

Ali, kada je šerif Loksli otvorio oči, umalo ih ponovo nije zatvorio od zaprepašćenja. Na žućkastom čelu kockareve sablasne lobanje rascvetala se purpurna mrlja, koja se sa svakim delićem sekunde pretvarala u krvavu ružu.

Jedan trenutak Kaktus Džim je stajao uspravno, a onda, kao da je

neko povukao konac oko njegovog vrata, on se, nalik na drvenu lutku, sruči ukočeno na pod. Pri tom odjeknu novi pucanj. To je u samrtnom grču kockarev kažiprst povukao okidač deringera i iz malog revolvera olovno zrno fijuknu uvis i zari se nekud u mračnu tavanicu.

Glava peta

– Ja mislim da je ovo klasičan slučaj samoodbrane, šerife – začu se mirni glas Sandensa Kida.

Sada se svi pogledi okretoše ka plavokosom revolverašu, koji je mirno sedeo na svom mestu. Iz cevi kolta, koja je provirivala iznad ivice stola, uzdizao se plavičasti oblačić barutnog dima i polako peo prema odmetnikovom licu, stvarajući oko njega nekakav sablasni oreol.

– Ja sam taj koji će to da oceni! – viknu šerif Lokslis i ruka koja mu je već počivala na dršci kolta, počeo da izvlači oružje iz futrole. – U mom gradu se ne može nekažnjeno ubi...

Šerif naglo umuče, jer u tom trenutku oseti kako mu se u slabine zariva cev kolta. To je Buč Kasidi odlučio da se umeša i umiri nadobudnog čuvara zakona.

– Treba prvo pitati svedoke, zar ne, šerife? – reče Buč. – Svi smo jasno videli da je onaj lešinar prvi potegao oružje i spremao se da puca. Uostalom, čuli ste njegovu

pretnju.

Rančer Harlou se nekako pribra i s mukom podiže iz svog neudobnog položaja. Mahinalno je počeo da otresa prašinu sa odela i sada se okrenuo šerifu.

– Čovek je u pravu i ja bih to isto učinio kao i naš prijatelj za stolom. Nego, šerife, tebi kao da je žao što se ovako završilo, a?

– Nije, nije – brzo promuća Lokslis. – Ja samo hoću da raščistim stvari.

– Koliko ja vidim, stvari su već raščišćene – ponovo se javi Kid, koji sada ustade i zataknu svoj revolver za pojas pantalona. – Preostaje samo da se utvrdi smrt ovog dripca i koliko ima para kod sebe.

Pri pomenu novca, šerifovo zbunjeno lice malo omekša, a oči zasvetlucaše.

– Tačno, tačno – dobaci rančer Harlou. – Ja sam poslednjih nedelju dana izgubio bar tri hiljade dolara. Ne žalim pare, ali sada mi je jasno da ih nisam pošteno izgubio. I ti si to morao da primetiš, Lokslis.

Šerif ništa ne odgovori, već sa rukama odmaknutim daleko od pojasa sa revolverom obiđe sto i kleče pored ispruženog Kaktusa Džima.

– Mrtav je – glasio je šerifov izlišni zaključak. On zatim počeo da pretresa džepove na kockarevom kaputu i, kada se uspravio, u rukama je držao svežanj dolarskih novčanica i nešto zlatnika. On spusti pare na sto i dodade: – Šta da radimo sa

ovim?

– Sto dolara će biti za njegovu sahranu – javi se Buč, koji je takođe prišao stolu, držeći revolver i dalje uperen u šerifa. – Ostale pare neka uzme rančer, koji je najviše izgubio.

Ču se škripa vrata i na njima se pojavi vlasnik saluna Džek, koji je, očigledno, sačekao da pucnjava prestane. Bacio je pogled prema ubijenom kockaru i samo klimnu glavom kao da je odavno očekivao ovakav njegov kraj. Onda mu se oči zaustaviše na gomili dolara na stolu.

– I meni duguje pare – rekao je, oklevajući da odmah izgovori sumu. Onda se brzo odlučio i rekao: – Preko dvesta dolara.

Pošto je šerif neodlučno stajao, ne znajući šta dalje da uradi, Buč se saže i počeo da broji novac. Svi su ga nemo posmatrali. Jedino je Kid skupio svoj dobitak i strpao ga u džepove. Najzad se Buč uspravi i reče:

– Ovde ima dve hiljade i četiri stotine u novčanicama i devet zlatnika po dvadeset dolara. Dakle, šta velite, šerife?

– Ovaj... – počeo Loksli, a onda se pribra i malo odlučnije dodade: – Pa, trebalo bi načiniti neki zapisnik, ovaj... pa da se tek onda utvrdi kome šta pripada. Možda poginuli ima naslednike.

– Ovakvi kojoti, srećom, ne ostavljaju potomstvo – reče Kid i, ne čekajući na šerifa, počeo da barata

sa novcem na stolu. – Evo, sto dolara za njegovu sahranu. Dvesta pedeset dolara našem Džeku za dug... dve hiljade dolara vraćamo našem prijatelju Harlou, a ovaj ostatak neka ode u opštinsku kasu, odnosno, za trud šerifu koji će imati i neka administrativna posla.

Plavokosi revolveraš pruži prvo pare rančeru, a onda predade dug vlasniku saluna. Loksli ćutke pokupi preostali novac i strpa ga u džep. I ne pogledavši više u prisutne, Sandens Kid se okrete i počeo ka vratima. Za njim je izašao i Buč. Prošli su kroz salun i tek na trotoaru Kid se obrati drugu:

– Jesi li sve obavio?

Buč mu pokaza na dva konja koja su bila vezana ispred saluna. Pri svetlosti lampe, koja je gorela iznad ulaza u lokal, Kid je mogao da vidi da su novokupljene životinje prilično solidne i da će na njima moći da prevale dug put bez problema. Kožne torbe na njihovim sedlima bile su nabijene. Buč se postarao da kupi i dovoljno hrane za njihov budući boravak u brdima.

– Nego, hoćemo li da krenemo odmah? – predloži mu Buč – Ovaj šerif mi se nimalo ne sviđa. Ako ostanemo da spavamo u gradu, mogao bi da nam namesti neku igru.

– Da, od spavanja ne bi bilo ništa – složi se Kid. – Jedan od nas bi morao stalno da stražari. A toliko sam željan mekanog kreveta...

– Hej, momci! – začu se jedan

glas iza njih. Okrenuli su se i ugledali rančera Harloua. – Ostajete li ovde, ili idete dalje?

– O tome baš diskutujemo – odgovori Buč. – Ovde bismo mogli da spavamo jedino u gradskoj štali. I seno bi nam prijalo.

– Budite moji gosti – predloži rančer. – Moje imanje je pola časa jahanja odavde.

Buč i Kid se pogledaše. Smatrali su rančera poštenim i dobroćudnim čovekom i njihov instinkt odmetnika govorio im je kako im sa te strane ne pretili nikakva opasnost.

– Hvala na pozivu – reče Kiđ. – Ja i moj drug nikada ne odbijamo gostoprimstvo.

– Odlično – oduševi se Harlou. – Kod mene ćemo nešto da popijemo i da malo popričamo o svemu što se dogodilo. Ionako sam vaš dužnik. Tek sada vidim kolika sam bio budala kada sam se kockao sa onom huljom ... i sa šerifom – dođao je posle kraćeg oklevanja.

Desetak minuta kasnije, Buč i Kid su jahali iza rančerovih lakih kola kojima je on došao u grad. Odmetnici su bili raspoloženi.

Obojica su se osećali nekako lako i sveže, kao da su počinili neko dobro delo i oslobodili svet otrovnog insekta koji je razarao mirne ljude.

Iako je ponoć već davno bila prošla, šerif Loksli je sedeo u svojoj kancelariji i smrknuto odbijao

dimove iz debele cigare, koju je uzeo od vlasnika saluna. On je Džeku prepustio brigu oko ubijenog kockara i odmah se vratio u svoju kancelariju, gde je neko vreme enervozno šetkao iz ugla u ugao, da bi se najzad sručio u stolicu i prihvatio bocu viskija koju je uvek imao u fioci stola. Po izrazu njegovog lica, moglo se zaključiti da je nekako poluzadovoljan. I njemu je odgovarao ovakav kraj Kaktusa Džima, jer je potajno strahovao da u Linkoln Siti ne bane odnekud neki savezni šerif sa poternicom za kockarom. Mogao je biti optužen da je prikrivao notornog ubicu, od koga je, ipak, imao prilične koristi. Naime, Kaktus Džim je njemu redovno plaćao »danak« za svoj mirni boravak u gradu. Pored toga, u poslednje vreme šerif je imao i prilične prihode od kocke, jer mu je pokojnik nameštao karte i obezbeđivao dobitke, kao što je to slučaj bio i sa rančerom Harlouom. Osim toga, nije bila za bacanje ni sumica koja je preostala iz zaostavštine Kaktusa Džima. Bilo je to nekih dvesta trideset dolara, sada lepo složenih na stolu ispred šerifa. Dovoljno para za podmirivanje Lokslijevih potreba u viskiju tokom nekoliko sledećih meseci. Dotle će već nešto novo iskrsnuti.

Šerif nateže bocu, ali je već posle jednog gutljaja odmače od usta. Dosta je viskija, zaključio je. Noćas sam isuviše pio. Bilo mu je pomalo krivo što je onako poslušno pri-

stao na predlog plavokosog stranca i njegovog druga. Ali, šta je mogao da uradi? Rupa na čelu Kaktusa Džima bila je isuviše opipljiv dokaz veštine kojom stranac vlada svojim revolverom. Iz skoro nemogućeg položaja i bez nišanjenja, on je smakao kockara, a da pri tom niko nije video kada je izvukao revolver. Naravno, to je prvo promaklo Kaktusu Džimu i tu svoju grešku on je jednom zauvek platio.

Odjednom, šerif Loksli se trže. Neka nejasna misao koja mu se kovitlala u glavi još od prvog susreta sa dvojicom stranaca sada kao da se malo bolje uobličila. Od početka je imao utisak kao da odnekud zna dvojicu lutalica, koji su i pored prašnjavog izgleda i velikog premora delovali nekako opasno i suviše profesionalno.

– Da, suviše profesionalno – glasno ponovi šerif svoju misao.

Onda je izvukao jednu fioku na stolu i počeo da pretura po gomili neurednih hartija. Najzad je izvukao svežanj poternica i počeo da ih ređa po stolu. Neke su već bile požutele od stajanja, dok su druge izgledale sasvim nove i kao da su tek izašle iz štamparije.

Nekoliko minuta on je prelistavao poternice i onda naglo zastao. Sa jedne od njih kao da su mu se u lice cerila dva poznata lika.

– Dabome! – Šerif Loksli tresnu šakom po stolu. – Ipak ja imam dobar nos. To su oni.

Primakao je bliže lampu koja je

stajala na stolu i počeo da razgleda već požutelu poternicu. Zvanični dokument bio je star bar dve godine i odnosio se na Buča Kasidija i Sandensa Kida dok su još bili članovi bande iz čuvene »Rupe u zidu«. Za njima je bila raspisana sada već smešna nagrada od pet stotina dolara onome ko ih uhvati žive ili mrtve. Ali su se zato pedantno nabrajala sva nedela i svi poduhvati dvojice mladih odmetnika. Onaj koji je ovo napisao mora da je predosećao kakvu će burnu i uspešnu karijeru tokom sledećih godina napraviti Buč i Kid. Zato je opominjući završavao svoj tekst rečima: »Skrećemo pažnju svima da su to dva opasna razbojnika, koji ne prezaju ni od čega da bi ostvarili svoje ciljeve. Posebnu opasnost predstavlja Sandens Kid, inače profesionalni revolveraš. Zato savetujemo svim predstavnicima vlasti i poštenim građanima da se ne upuštaju u bilo kakvo provera vanje i raspravljanje sa dotičnim odmetnicima, nego da odmah pucaju sa namerom da ih ubiju«.

– Baš mu je pametan savet – progundā Loksli. – Nisam još čuo da je neko prvi pucao na njih. Uvek su bili brži. Uostalom, to sam i večeras sam video.

Šerif utonu u misli. Kolebao se šta da preduzme. Znao je da su ona dvojica sada kod rančera Harloua, ali je bilo pitanje dokle će tamo ostati. U svakom slučaju, mogao bi da pošalje poruku u Lordsburg

tamnošnjem šerifu, koji bi lako došao u vezu sa nekim od saveznih maršala. Kočijaš Pit odlazi ujutru u Lordsburg i po njemu će poslati pismo.

Pošto je tako doneo odluku i umirio svoju savest čuvara zakona, šerif Loksli pokupi novac sa stola, strpa ga u džep i onda se još jednom prihvati boce. Posle je ugasio lampu i ispružio se na postelju u kancelariji.

Šerif Loksli je verovatno još spavao kada su se Buč Kasidi i Sandens Kid opraštali sa svojim domaćinom. Sunce je već bilo izgrejalo i nagoveštavalo novi, nesnosno topao dan, pa su dvojica odmetnika želeli da što pre krenu na put ka toliko željenim planinama i utočištu koje su samo tamo mogli da nađu.

– Zašto još ne ostanete? – pitao je Harlou rukujući se sa dvojicom neočekivanih prijatelja.

– Ne drži nas mesto – osmehnu se Buč. – Uostalom, žurimo na jedan sastanak. Već smo prilično zakasnili.

– Taj će sastanak sigurno dugo potrajati – reče Harlou, pokazujući glavom na vreće sa hranom, koje im je on sa svoje strane spremio. – Tu imate namernica bar za dva meseca.

– Da, trudićemo se da naš sastanak što duže potraje – primeti Kid. – Znaite, mom prijatelju je potreban odmor. On ne voli pucnjavu i

ono što se sinoć dogodilo prilično ga je potreslo.

– Da, prizor je bio uzbudljiv – složi se Harlou. – Samo, čini mi se da ste vi navikli na takve prizore – dodao je i lukavo se osmehnuo. – Svejedno, ja ne zabadam nos u tuđe stvari. Želim vam srećan put i dugačak odmor.

– Da, takva nam želja odgovara – složi se Buč. – A vi u buduće pazite s kim sedate za partiju pokera. Rekao bih da bi trebalo da se čuvate i onog šerifa.

– Šta da mu kažem ako se bude raspitivao za vas? – upita rančer.

– Recite mu kako smo pričali da idemo za Lordsburg – odgovori Buč. – To će za njega biti dovoljno.

Dvojica odmetnika mamuznuše konje i odmorne životinje smesta krenuše laganim kasom. Kod kapije ranča obojica se zaustaviše i okretoše u sedlima.

Harlou je stajao pred kućom i gledao za njima. On sada podiže ruku i mahnu im u znak pozdrava.

Odgovorili su mu mahanjem i onda poterali konje prašnjavim putem koji je vodio u pravcu Lincoln Sitija. Nešto kasnije, oni skretoše sa puta i uđariše ravnicom ka plavičastoj liniji na horizontu koja je nagoveštavala početak planinskog lanca.

Harlou je ostao pred kućom sve dok se dvojica odmetnika ne izgubiše u daljini i zauvek nestadoše iz njegovog života.

Glava šesta

Ponovo se spustila noć, blaga, pustinjska noć, koja je malo ublažila nepodnošljivu vrelinu dana. Ali, već kroz pola časa mala logorska vatra, koja je svetlucala na ivici šljunkovitog potoka, predstavljala zahvalnu prepreku protiv oštre svežine mraka. Iznad se pružalo beskrajno prostranstvo neba, čije je tamno, metalno plavetnilo bilo prošarano zvezdama. Daleko i nisko na horizontu, mesec je visio pod čudnim uglom i njegova svetlost još uvek nije potiskivala pomrčinu.

Hiljade milja prerije, pustinje i planina opkoljavali su ovaj usamljeni logor, dok su daleko zavijanje kojota i žubor potoka narušavali tišinu. U vazduhu se osećao miris od sunca spaljene prerije, koji se mešao sa prijatnom aromom tek ispržene slanine sa jajima i toplom kafom. Dva sapeta konja mirno su stajala u blizini, a na prostrtim ćebadima ležala su dva umorna putnika koja su prevalila mnoge milje u potrazi za odmorom i utočištem od svakodnevnih trzavica i briga. Buč Kasidi i Sandens Kid odavno nisu ovako mirno logorovali.

Teško da bi se našle dve osobe toliko bliske jedna drugoj, a, opet, veoma različite po karakteru. Sandens Kid, vitak i koščat, duge, plave kose i pažljivo negovanih brčića, buljio je u plamen vatre, a izraz njegovog lica govorio je kao da

ga pritiskuju sve tuge i nevolje čitavog sveta. Nikakav dašak veselosti nije mu kravio stisnuta, pesimistička usta, niti se u njegovim izbledelim, plavim očima mogla nazreti radost. On je život smatrao odvratnim, prljavim i punim opasnih krivina i trikova, u čemu se čovek mogao snalaziti samo brzim revolverima i nepoverenjem prema svemu. Dakle, Sandens Kid bio je u svom uobičajenom raspoloženju.

S druge, pak, strane, Buč Kasidi je delovao veoma dobroćudno. Plamen vatre svetlucao je na njegovoj kestenjastoj kosi i mirnim, dečjim očima. Buč je gledao u zvezde i lice mu je izgledalo smireno i srećno. On je lako sklapao prijateljstva, a ljudi su se lepili za njega, privučeni blagošću njegovog karaktera i prijatnim govorom. Uvek je bio spreman za šalu i viceve. Za Buča je ovaj svet bio dobar i veoma zanimljiv.

On pogleda u mračnog Kida i blago se osmehnu.

– Baš je priroda dobra – rekao je – čim se postarala da stvori ovakvu noć u kojoj čovek može da uživa. Vazduh me osvežava kao kada se čovek okupa posle teškog dnevnog rada.

Sandens Kid progunda nešto kroz stisnute usne i odbi dim iz cigare.

– Ma, šta kažeš? – odvratio je revolveraš. – Opet tvoja romantičarska mašta počinje da radi. Kakva

priroda. Zar ne vidiš da smo se ulogorili na mravinjaku i da nam te proklete životinje ulaze u čizme? Zar si ikada video nešto beskorisnije i izgubljenije od ove suncem spržene zemlje? Ceo dan nas je mučilo sunce. Da nismo naišli na ovaj skoro usahli potočić, sigurno bih izdahnuo od glavobolje i žeđi. Još mi tu pričaš o radu. Kada si poslednji put radio? Da li možeš da se setiš?

– Dobro, dobro – oklevajući priznade Buč. – Zemlja je žedna od suše, ali, kada padnu kiše, ovo će biti pravi raj za stočare.

– Nemoj da se spuštaš na nivo krava – progundā Kid. – Njima je jedino važno da dobiju travu i malo vode. Uostalom, kada smo se upoznali, ti si mi rekao da si pobe-gao od stoke. Smrdela ti je balega. Meni, lično, ovaj kraj se uopšte ne sviđa. Nijedan lešinar koji sebe poštuje ne bi ovde svio gnezdo. Nego, reci mi, koliko se već dugo nalazimo na ovom našem putovanju radi odmora?

– Za dva dana biće šest nedelja – odgovori Buč.

– A jesi li se upitao koliko smo se za to vreme odmorili? – nastavio je Kid da ga obasipa ogorčenim pitanjima. – Prosto neverovatno koliko su nam ljudi smetali. Gde god bismo se pojavili, samo smo upadali u nevolju. U svakom gradu bilo je pucnjave. Istina, malo smo se i kockali, ali... pih!

Plavokosi revolveraš zgađeno

pljunu u vatru.

– Ja sam miroljubiv čovek – polako reče Buč. – Ne volim da se bijem. I da nije tvoje svađalačke prirode, mi bismo mirno pljačkali banke i...

Pokretom ruke Kid ućutka svog druga i ustade. Pogledom je pokušavao da prodre u mrak, a nozdrve su mu se širile kao kod psa koji njuši vazduh.

– Nešto nije u redu oko nas – promrmrljao je. – Osećam to.

Buč ga skeptički pogleda i uzdahnu. Nalazili su se dva dana jahanja daleko od Linkoln Sitija, gde su poslednji put imali gužvu i u ovoj pustinji, sem zvečarki i kojota, nije bilo ničeg. Međutim, Kid je podsećao na petlića koji u svakoj situaciji vidi opasnost i traži kavgu. Mnogi su bili zavedeni njegovim prividnim mirom i sporim gestovima. Ali, kada bi se revolveraš pokrenuo, onda je to podsećalo na eksploziju dinamita. Za sobom je uvek ostavljao ruševine.

– Nešto se kreće oko nas – šapatom reče Kid i zbaci ćebad kojima je bio ogrnut.

Buč Kasidi ostade nepomičan, ali se njegovo mišićavo telo zateže. Čuli su šuštanje suvog žbunja iza potočića, zatim škripu šljunka i njihovi se konji uznemiriše.

Oba prijatelja delovali su neka-ko neprirodno nepomično. Iz pomrčine iskrсну prilika jednog koščatog čoveka, sa dugom riđom bradom i sjajnim crnim očima.

Odelo nepoznatog bilo je pokriveno prašinom, a lice i ruke prljave. Čučnuo je pored vatre i onda počeo očima brzo da preleće sa jednog na drugog odmetnika.

– Dobro večer, gospodo.

– Hm – progundā Kid, koji nije krio svoje neraspoloženje. Pored toga što su strepeli od potera, dolazak nepoznatog vređao je sva pravila dobrog ponašanja u preriji, a Kid je poštovao ova pravila.

– Baš je prijatno večer – blago odvrati Buč Kasidi. – Podstaknite vatru, prijatelju.

– Nije mi hladno – odvrati pridolšica i utonu u čutanje.

Na njemu je bilo da objasni razlog svoje posete i prijatelji su čekali. Onda se ponovo začu nekakav šum iz mraka i nova prilika stupi u svetlosni krug i čučnu ispred plamena. Novodošavši je bio visok i mršav kao motka, a na licu mu se isticala dugaćka, konjska vilica. Još jednom su dvojica odmetnika bili ispitivački odmereni.

– Zdravo, gospodo.

– Zdravo – promrmlja Buč i malo se pomeri, kako bi mu desna ruka bila slobodnija za potezanje revolvera.

Sandens Kid je nešto nerazgovetno mrmljao i prilično se upinjao da ostane miran. Trenutak kasnije naglo je podigao glavu i ugledao još tri stranca. Jedan po jedan, oni čučnuše oko vatre, ali propustiše da ih pozdrave.

Kid pogleda u svog prijatelja, a

Buč mu neprimetno namignu. Pectorica posetilaca bili su ozbiljni i čutljivi kao Indijanci. Najzad, onaj sa riđom bradom prelete pogledom oko sebe i značajno reče:

– To su oni.

– I ja bih rekao – primeti nepoznati sa konjskom vilicom.

– Oprostićete naš iznenadni dolazak – obrati se bradonja Buču i Kidu, a glas mu postade nešto mekši. – Nismo bili sigurni da ste to vi, momci. Džim Elbou vas je jedini video, ali on sada leži bez svesti u gradu, jer ga je konj kopitom pogodio u glavu. Nismo mogli zbog njega da se zadržavamo. Čitavo posle podne vas pratimo izdaleka. Džim je rekao da pazimo na jednog plavokosog čoveka sa brkovima i jednog tipa sa dečjim licem. Ipak smo prethodno hteli da se uverimo jeste li to vi.

Nikada nije bilo potrebno mnogo napora da bi se Kid umirio i ovo nezgrapno izvinjenje bilo je dovoljno revolverašu.

– U redu, u redu – rekao je. – Prirodno je što ste oprezni.

– E, pa, – nastavi riđobradi – Džimova ideja je bila da vam piše i da vas pozove ovamo. On ima mnogo poverenja u vas, momci. Mada vam je u pismu sve i objasnio.

Ovo je bila situacija u kojoj Sandens Kid nikada nije pokazivao veliku promućurnost i zato je čutao. Međutim, Buč ležerno odmahnu rukom i reče:

– Pa, pismo baš nije bilo opširno.

Znate, čovek nikada nije siguran u te poštanske komunikacije.

– Tačno – saglasi se riđobradi. – Elbou je prilično tajanstven čovek. Kao što rekoh, to je bila njegova ideja, ali, pošto je nastradao, posao ćemo morati da obavimo bez nje. Nego, da se prvo predstavimo. Ja sam Bo Anikster, a ovo je Širtsliv Smit – dodao je, pokazujući na čoveka sa konjskim licem. Onda je predstavio i ostale, a oni samo klimnuše glavama.

– Evo u čemu je stvar – produži riđobradi Anikster. – Situacija u ovom kraju je prilično nezgodna. Suša je upropstila mnoge rančere, ali oni tvrdoglavo drže stoku i neće da je prodaju jer uskoro očekuju kišu.

– Mi smo upoznali jednog koji je, izgleda, na vreme prodao stoku – primeti Buč. – Samo, spiskao je pare na poker.

– I to je pametnije nego da čeka kišu – reče riđobradi. – Dakle, ovi tvrdoglavi rančeri su angažovali i jednog tvrdoglavog šerifa, koji motri na utovarne stanice duž pruge, tako da pošten razbojnik više ne može železnicom da transportuje stoku. Čovek kome smo do sada prodavali goveda digao je ruke od posla jer se uplašio. Ostali smo na cedilu.

– Da, vremena se menjaju – primeti Sandens Kid. – Pošten razbojnik više ne može ni sam da putuje železnicom. Mnogo se razmnožilo tvrdoglavih šerifa.

– Nekada je bilo bolje – uzdahnu Bo Anikster. Njegove crne oči prostreliše Kida i predoše na Buča. Ovaj razbojnik sa riđom bradom izgledao je prilično opasan, baš kao i četvorica njegovih pratilaca. – Zato vam je Elbou i pisao, momci. Nameravali smo da ukrademo stoku i da je oteramo preko državne granice. Tamo biste je vi prihvatili i sproveli dalje. Elbou je rekao kako imate sigurne kupce.

– Pa... – promrmlja Buč i neodređeno mahnu rukom.

– U redu, u redu – žurno ga prekide Anikster. – Ne tražimo da nam odate svoje veze. Važno je da prihvatite stoku i da je odvedete dalje. Dobit ćemo da delimo na jednake delove. To je fer, zar ne?

– Sasvim – skoro oduševljeno složi se Sandens Kid.

– Teško da bi mi u bilo koga imali toliko poverenja – reče Anikster – ali Elbou tvrdi da ste vi poštenu džentlmeni. To onda važi i za nas.

Buč Kasidi je ćutao, a Kid odjednom primeti da je i suviše govorio.

– Evo kako stoje stvari – produži riđobradi razbojnik okrenuvši se Buču. Uvek je revolverašev prijatelj privlačio tuđu pažnju i poštovanje i njega su neminovno smatrali vođom ove dvojice. Možda je tome bio uzrok Bučov osmeh, ležerno držanje, ili samopouzdanje koje je širio oko sebe. Bilo kako bilo, kada su ljudi dolazili u dodir sa dvojicom odmetnika, uvek bi se prvo obraćali Buču. Plavokosom

revolverašu to nije bilo prijatno, ali je pošteno priznavao kako Buč ima bolju glavu i da lakše može da nalazi izlaz u gužvama.

– Pet milja daleko odavde – nastavi Anikster – nalazi se ranč »Jelenski rog«. Njegov vlasnik je stari Stoval. On ima samo petoricu kauboja. Do sada ga nismo pljačkali, ali došao je red i na njega. Deo njegovih pašnjaka nalazi se blizu granice dve savezne države i odatle je lako prebaciti stoku. Shvatate li? Sve će ići kao podmazano.

Buč zainteresovano klimnu glavom, a Kid počeo da se brine. Uvek se oslanjao na Buča da ga vadi iz neprilika, a, evo, sada njegov prijatelj sam uleće u opasnost.

– Odlično! – uzviknu Anikster i pljesnu se po butinama. – Volim ljude koji brzo kapiraju stvari. Onda bismo još noćas mogli da svršimo posao.

Kid se nađe napred, kako bi prođzario vatru i taj mu je položaj omogućio da dobro pogleda u svog ortaka. Međutim, Buč izbeže njegove oči.

– Koliko je daleko kuća na ranču »Jelenski rog«? – upitao je svojim mirnim glasom.

– Pet milja južno odavde.

Buč malo počuta i već ta činjenica uvećala je poštovanje koje je riđobradi počeo da gaji prema njemu.

– Naravno, – brzo dodade Anikster – možda to za vas nije veliki zalogaj, momci. Elbou nam je pričao

kako ste kroz ruke proturili mnogo stoke.

– Da, imali smo posla sa mnogo goveda – potvrdi Buč i osmehnu se.

– Ali, zarada je velika, uz malo posla. Ako želite, ostanite na granici i mi ćemo vam stoku doterati do nje.

Buč se uspravi.

– Mislim da noćas ne bi trebalo da radimo – rekao je. – Ja i moj ortak uvek prvo osmotrimo teren, pa onda pristupamo poslu.

– Šta tu ima da se osmatra? – počeo da protestuje Anikster, kome se nije sviđalo odlaganje. – Sve je prosto.

– Svakako – složi se Buč. – Ali, to su naša pravila. Nikada nismo nasumce radili. Zato smo još uvek na slobodi.

Riđobradi učuta.

Videlo se da razmišlja. Ostali razbojnici čekali su na njegovu odluku. Njihovo držanje bilo je tako samouvereno i sigurno da je Sandens Kid, onako nestrpljiv po prirodi, počinjao da biva nervozan. Želeo je da se on i Buč što pre izvuku iz ove neobične situacije.

– Da, to je naš običaj – suvo dodade Kid sa svoje strane.

– Onda, u redu – pristade Anikster. – Pregledajte teren i uverite se sami. Znači, posao je za sledeće veče?

Razbojnici se podigoše i jedan za drugim nestadoše u mraku. Međutim, nisu otišli.

Malo zatim vratiše se, noseći u rukama čebad i sedla. Sandens se nehotice počesa po glavi i oseti kako mu se znoj sliva niz slepoočnice. To ga je razljutilo. Uvek kada je postajao nervozan, znoj mu je izbijao po čelu.

Razbojnici ubrzo zahrkaše, a logorska vatra poče da se gasi. Sandens se prevrtao, uznemiren pogledom Aniksterovih blistavih očiju.

Glava sedma

Zora je ortake zatekla na nogama i oni odjahaše, pošto su prvo ubedili Anikstera i njegove ljude da će se oko podne vratiti na isto mesto.

Buč je bio utonuo u misli, a Kid je ćutao, sve dok nisu prevalili jedno pola milje. Kada se uverio da su razbojnici udarili na drugu stranu i izgubili se u daljini, on više nije mogao da se uzdrži.

– Dobro, šta sve ovo znači? – besno je upitao. – Kleli smo se kako ćemo pobeći što dalje od ljudi, pogotovu ovakvih. A tek naš odmor. Govori!

– To bih i ja voleo da znam – odvrati Buč prenuvši se iz misli. Njegove blage oči rasejano preleteše po Sandensu.

– Ne gledaj me tako! – prasnu revolveraš. – Ja im svakako nisam rekao da smo nas dvojica ljudi koje su tražili. Zašto ih nisi upozorio na grešku?

– A što ti nisi to učinio? – odvrati Buč, vadeći iz džepa cigaru i posmatrajući horizont.

– Mislio sam ja na to – priznade Kid. – No, sudeći po njihovom izgledu, učinilo mi se kako bi ih ta vest prilično razočarala.

– To je bio i moj zaključak – potvrdi Buč. – Uostalom, nije bilo svrhe da ih uznemiravamo.

– Dobro – produži Kid. – Izgleda da nas dvojicu smatraju majstorima za pljačkanje stoke koji operišu negde severno odavde. Mora da uživamo veliki ugled, čim su nam ukazali toliko poverenje. Navodno smo prijatelji te hulje Džima Elboua koga je konj tresnuo kopitom u glavu. Čudi me samo kako su tako brzo došli do zaključka da pred sobom imaju ljude koje traže. Prilično su lakomisleni.

– Reko bih da smo se mi ulogodili tačno na mestu gde je trebalo da se dve strane sastanu – promrmlja Buč.

On malo počuta, a onda dodade sa osmehom na usnama:

– Zar ne bilo zaista zanimljivo da se ona dva prava razbojnika sada pojave, ili na scenu stupi taj ošamućeni džentlmen Džim Elbou?

– Ti prosto tražiš komplikacije – skoro očajnički izjavi Kid. – Ne shvatam zbog čega se ljudi tako lepe za nas. U celoj ovoj stvari ja ne vidim ničeg zanimljivog, samo neprilike. Sada treba i rančere da natovarimo na vrat.

Revolveraš primeti kako se na

Bučovom licu pojavio onaj napregnuti izraz, koji je značio da je njegov prijatelj utonuo u misli. Ali, umesto da ćuti, on se nije uzdržao.

– Što dalje budemo odjahali, to ćemo se pre izvući iz ove gužve. Planine zovu.

– To zvuči razumno – promrmlja Buč, još uvek udubljen u misli.

Revolveraš je bio vidno nezadovoljan.

– Nego, kako bi bilo da svratimo na taj ranč »Jelenski rog« i da im kažemo šta se sprema? – iznenada je predložio. – Znaš, posle poznanstva sa onim Harlouom, počinjem da simpatišem rančere.

– Zar nismo utvrdili princip da se ne mešamo u tuđe poslove? – odvrati Buč.

Prejahali su čitavu milju i tek tada Sandens promrmlja:

– Da, to nije naš posao.

Desetak minuta kasnije, ponovio je ovo isto.

– U pravu si – izjavi Buč kao da je doneo neku odluku. – Odjahaćemo dalje.

– Gle! – trže se revolveraš. – Otкуда odjednom takva briga za naš mir?

Buč se osmehnu prijatelju.

– Kako, zar nisi želeo da izbegneš dalje neprilike?

– Jesam, ali, vidi i sam – protivio se revolveraš. – Taj rančer ne za slušuje da ga snađe ova beda. Meni to ne izgleda pravo, Buče.

– Zašto mi ne kažeš pravi razlog? – odvrati odmetnik.

Sandens je odbio da odgovori. Nastavio je da jaše sa rastućim uzbuđenjem u očima i osećanjem kako je njegov ležerni prijatelj nekako isuviše oprezan. Mada je znao, kao i svaki progonjeni čovek, da pravila preporučuju da svako gleda svoja posla i da se ne meša u tuđe sukobe sve dok u to ne bude definitivno uvučen ili pozvan. Ipak, imao je utisak da ovde nešto propuštaju.

Iznenada, u daljini se ukaza rančerska kuća, okružena koralima i sporednim zgradama, kao i retkim pamukovim drvećem. Poluotvorenih očiju Buč je posmatrao ovaj prizor.

– Dobro bi bilo da svratimo tamo i da se poslužimo svežom vodom, zar ne? – predložio je.

Još uvek nezadovoljan, Sandens klimnu glavom. Prođuzili su i uskoro zaustavili konje ispred verande. Na ulazu u kuću bili su okačeni ogromni jelenski rogovi. U stolici za ljuljanje, pored vrata, sedeo je čovek šezdesetih godina, potpuno sede kose i rumenog lica. Izgledao je zdrav i krepak, mada mu je donji deo tela bio uvijen u bizonsku kožu. Ugledavši dvojicu odmetnika, on im mahnu rukom i reče:

– Sjašite i odmorite se, momci.

– Hvala – odgovori Buč, čiji se pogled za trenutak zadržao na jelenskim rogovima. – U prolazu smo. Ako nemate ništa protiv, uzeli bismo malo vode. Čuture su nam prazne.

– Džuli! – viknu čovek u stolici i onda poče da se izvinjava: – Ja bih sam ustao da nisam oduzet. Moja kćerka će se pobrinuti za vas. Dolazite sa severa, zar ne?

– Da – potvrdi Buč, koji ga je jedva slušao. Na vratima je stajala devojka dvadesetih godina, kao plamen crvene kose i oblog, lepog tela. Mada se veranda nalazila u senci, Buču se činilo kako je devojčino lice obasjano suncem. Njene sive oči ga odmeriše, a usne se razvukoše u osmeh.

– Džuli – reče invalid. – Uzmi čuture ove dvojice i napuni ih.

Buč skliznu sa sedla i hitro skide šešir. Uzeo je obe čuture i svečano ih predao devojci.

– Izvinite što vam zadajemo posao, gospođice – rekao je, a glas mu je zazvučao kao prijatna melodija. Devojka ga još jednom osmotri i tada joj se obrazi zarumeneše. Hitro se povukla.

– Što ne ostanete na ručku? – predloži devojčin otac.

– U svakoj drugoj prilici oberučke bismo prihvatili – učtivo odgovori Buč. – Sada se žurimo. Ovo je vaše imanje, zar ne?

Sedokosi čovek se ponosno isprsi.

– Pogodili ste – rekao je. – Ja sam Henri Stoval, a ovo je moj ranč »Jelenski rog«. Pitajte koga god želite u okolini o meni i mom imanju, pa ćete videti šta će vam reći. Došao sam ovde još u vreme Indijanaca i kod mene je radilo i do stotinu lju-

di. Sada... vidite i sami. Četiri kauboja, nadzornik i jedna dobra devojka koji se vrte oko paralizovanog starca. Bolje bi bilo da sam umro nego što im smetam. Na žalost, imam zdravo srce i živeću još dugo. Čudan je život.

– Da – složi se Buč. – Najteže je čoveku kada ne može da pojaše konja.

– Baš to – brzo dodade Stoval. – Kada je čovek celog života bio na konju, sada prosto ne vidi nikakve svrhe da živi sedeći u stolici.

– Ipak, možete da namirišete preriju kada dune vetar – reče Buč – i da čujete mukanje stoke. I to je nešto.

Iza ugla pojavi se jedan mlad čovek prašnjavog lica. Bio je gologlav i kao gavran crna kosa kovrdžala mu se na čelu. Imao je ozbiljno lice i izraz pune odgovornosti. Došljake je pažljivo odmerio. Buč, koji je umeo da ceni ljude, zaključio je da je mladić sposoban uprkos svojim mladim godinama i zato mu je prijateljski klimnuo glavom.

– Onaj vranac se oporavio – reče mladić Stovalu. – Dobar je za lagano jahanje, ali više nikada neće biti kao ranije.

– Pusti ga neka se odmara – odgovori Stoval. – Vi, momci, ne umete da štedite konje. Vidi se da nemate iskustva. – Rančer se okrete odmetnicima. – Potrebni su mi dobri kauboji. Želite li posao?

– Zašto? – umeša se mladić. – Već imamo dovoljno ljudi.

– Polako, Slipe – mirno odvrati Stoval. – Znam da si nadzornik i da je tvoja dužnost da primaš i otpuštaš ljude. Volim da oko sebe vidim kauboje starog kova. Odavno takve nisam imao na ranču. Dakle, momci, ako želite posao, primiću vas.

Devojka se pojavila sa čuturama iz kuće baš da čuje očevu ponudu pridošlicama. Na njenom licu pojavi se uznemiren izraz pomešan sa iščekivanjem. Primajući čuture, Bučova gruba šaka sasvim slučajno krznu njenu belu ruku. Svestan da ih gledaju, on se trže, zahvali se i pođe ka konju. Crnokosi nadzornik Slip još uvek je bio dovoljno mlad da bi umeo da prikrije ljubomoru. Usne mu se skupiše, a lice smrкну.

Buč se pope na konja. Oči mu preleteše preko jelenskih rogova na ulaznim vratima i zaustaviše se na devojci.

– Hvala vam na ponudi – rekao je rančeru. – Već imamo posao i nastavićemo put.

Nadzornik nestade iza kuće, a Buč i Kid odjašaše.

Posle stotinak jardi, Buč se okrete u sedlu i mahnu rukom u znak pozdrava. Devojka je još uvek bila na verandi i odgovorila mu je na isti način.

Za sve ovo vreme Sandens nije izustio ni reč. Zato mu ništa nije promaklo. U prvi mah nekoliko minuta ocenjivao je imanje i njegovu vrednost, ali mu nije promakao

ni pogled koji je devojka uputila Buču. Nije mogao da se požali na pažnju žena u svom životu, ali ni Buču takva pažnja nije nedostajala, što se potvrdilo i ovom prilikom. Revolveraš se okrete ortaku i otkri da ga ovaj pažljivo posmatra.

– Za mene je novost da imamo posao – progundā Kid.

– Ovaj... – počē Buč i odjednom učuta. Onaj mladi nadzornik galopirao je ka njima. Odmetnici zaustaviše konje i sačekaše ga.

– Nisam imao nameru da budem neljubazan – pomalo pokušeno objasni mladić. – Ali, starac je izgubio vezu sa stvarnošću. Želi dobro ranču, ali ne zna u kakvoj smo situaciji. Ovogodišnja suša nas je skoro upropastila, a on stalno želi da zaposli nove ljude. Nadam se da me razumete?

– Razumemo – promrmlja Buč.

Sandensu se činilo da se ova dvojica neprekidno odmeravaju. Nadzornik je odmeravao Buča, a ovaj je, zauzvrat, pokušavao da pročita mladića. Crnokosi prvi prekide ćutanje:

– Jeste li videli neke tragove severno odavde?

– Kakve tragove? – upita Buč.

– Znaće valjda na kakve tragove mislim – značajno odvrati nadzornik.

– Mi smo samo stranci u prolazu – polako reče Buč.

– Onda svakao ne znate šta se događa u ovom kraju – odvrati

nadzornik, pa okrete konja i odjaha.

Dvojica odmetnika nastaviše put, sve dok zgrade ranča »Jelen-ski rog« ne nestadoše sa vidika. I tada, kao da su obojica bila podstaknuta istom idejom, zaustaviše konje.

– Dakle, Kide?

– Šta dakle?

– Znaš da ne možemo da odemo šerifu i prijavimo čitavu stvar – pomalo nestrpljivo reče Buč. – Isto tako, iz razbojničke solidarnosti nismo mogli ni da obavestimo ove na ranču.

– Tako je – progunda plavokosi revolveraš.

– Zato mislim da bi trebalo da se vratimo našim prijateljima razbojnicima i da do kraja odigramo ulogu koju su nam nametnuli.

– Gle! – podrugljivo uzviknu Sandens Kid. – Znači, postaćemo kradljivci stoke? A zatim?

– Ako oni večeras opljačkaju stoku i predaju je nama, mi bismo mogli da je vratimo na ranč »Jelen-ski rog«, zar ne? Za sada ne znam ništa pametnije. Čim ostavimo goveda, odmagličemo iz ovog kraja. Dotle će se i ta dvojica naših dvojnika pojaviti sa severa, pa će Anikster i njegova banda shvatiti kako su pogrešili. Samo, mislim da će se plašiti da ponovo napadnu »Jelen-ski rog«, pošto će oni na ranču biti spremni za odbranu. Tako će nam savest ostati čista.

Sandens Kid nije bio zadovoljan.

Njeogva sumnjičava priroda brzo se izrazila u sledećim rečima:

– Dobro, a šta misliš ako tu dvojicu već sada zateknemo na onom mestu? Ili ako se, slučajno, pojavi gospodin Džim Elbou? Možda mu je glava dovoljno tvrda da izdrži udarac kopita.

– Važno je da se to ne dogodi danas ili noćas – odvratila Buč. – U svakom slučaju, moramo da rizikujemo.

Napravili su široki krug preko prerije i odgalopirali ka severu, gde je trebalo da se sastanu sa Aniksterom i njegovom bandom.

Kada su, zamišljeni i pomalo zabrinuti, prijatelji stigli do svog bivšeg logora na potoku, ustanovili su da se Aniksterova banda još nije bila vratila i njima zbog toga bi lakše.

Sunce se nalazilo na svojoj najvišoj tački na nebu i njegovi zraci nemilosrdno su pržili sve pod sobom. I pored vrućine, odmetnici osetiše glad, pa su ispržili malo slanine, skuvali kafu i poslužili se dvopekrom.

Posle jela povukli su se u mršavu senku drveća i zapalili cigare. Međutim, njihovi pogledi ostadoše prikovani za horizont. Iz sveg srca su želeli da vide dolazak razbojnika, kako bi mogli da ih prebroje i utvrde nisu li ona dvojica njihovih dvojnika već stigla.

– Taj bradonja je lepo rekao da mi ne učestvujemo u krađi stoke, već samo primamo goveda na gra-

nici – odjednom reče Sandens. – To meni odgovara.

– Ne vredi – odvrati Buč. – Moramo saznati odakle su ukrali stoku, kako bismo posle mogli da je vratimo na isto mesto.

– To mi se ne sviđa – nezadovoljno reče Kid.

– Ako se držimo što bliže našim novim poznanicima, bićemo sigurniji – reče Buč.

– Šteta što nisi tamo u Linkoln Sitiju kupio i metke – požali se revolveraš. – Sigurno će biti pucnjave, a ja. . .

– Vidim prašinu sa istočne strane – prekide ga Buč.

Prijatelji istovremeno skočiše na noge i zauzeše položaj u blizini konja. Oblak prašine je brzo rastao i uskoro grupa jahača izroni iz nje. Sandens ih je netremice posmatrao.

– Za slučaj gužve, – reče Buč – gledaj da umakneš prema onim stenama severoistočno odavde.

– Onda bismo mogli odmah da krenemo – prasnu Kid. – Sinoć ih je bilo pet, a sada sam izbrojao šestoricu. Kladio bih se da je sa njima i taj Džim Elbou, ljubitelj konjskih kopita. Šta više?

Buč i sam pogleda u grupu koja se približavala. Izbrojao je šestoricu jahača. Galopirali su u jednom redu. Prijatelji se zgledaše, onda priđoše konjima, pa se popeše u sedla.

– Neću da bežim – odjednom reče Kid. – Ne osećam se toliko po-

kvaren da bih dozvolio gomili prljavih konjokradica da me gone.

– Slažem se – promrmlja Buč i osmehnu se, ali mu se ruka spusti na dršku revolvera.

Anikster, koji je jahao na čelu, podiže ruku i grupa se zaustavi. Šesti član družine sedeo je nekako poguren u sedlu, a glava mu je bila zavijena jednom prljavom krpom. To je sigurno bio Džim Elbou, koji sada nekako nesigurno osmotri dvojicu odmetnika.

Anikster skoči na zemlju i obrati se Buču:

– Prokleti Elbou! Nije hteo da ostane u krevetu. Morali smo da ga povedemo.

– Zdravo, Džime – mirno reče Buč.

Džim Elbou se trže. Videlo se kako se napreže i gleda u Buča kao kroz neku maglu.

– Ko si ti? – promuklo je upitao.

Anikster, zaklonjen iza svog konja, kucnu se prstom po glavi i namignu Buču.

– Do đavola! – uzviknu ovaj i dalje se obraćajući Elbou. – Šta sve ovo znači? Zar ne prepoznaješ stare prijatelje? Sećaš se, valjda, kako smo. . .

– Ko si ti? – ponovo upita Elbou. – Ja te uopšte ne poznajem.

– Pa, to su momci kojima si pisao, Džime – umeša se Anikster. – Došli su na tvoj poziv. Sada smo sve sredili.

– Ništa nismo sredili – odbi čovek sa zavijenom glavom. – Ove ti-

pove nikada nisam video. To je neka podvala.

Elbou je energično govorio i njegov glas je ubedljivo zvučao. Aniksterove crne, blistave oči počеше da preleću sa jednog ortaka na drugog i da poprimaju tvrdi izraz. Ostali razbojnici nepomično su sedeli na konjima. Sandens Kid, koji nikada nije mogao dugo da podnosi napetost, sada ljutito viknu:

– Šta je s tobom, Džime? Zar ti se nešto smučkalo u glavi?

– Kako se ti zoveš? – uporno je odvrćao Elbou.

– Kako se zovem? – podrugljivo reče Sandens, ali po njegovom držanju u sedlu Buč je znao da revolveraš nema više pojma šta da odgovori. – Ako baš neko želi da čuje moje ime, onda...

– Čekaj malo – prekide ga Buč. Nagnuo se prema ranjenom razbojniku i počeo da ga ubeđuje: – Pa, dobro, Džime, zar se ne sećaš one noći u salunu »Dolar«?

Dok su bežali na sever, Buč je video ovaj salun koji se nalazio u jednom gradiću južno odavde, glavnom mestu okruga, odakle su, navodno, on i Kid trebalo da dođu. Pretpostavljajući da je Džim Elbou prijatelj dvojice pljačkaša stoke, Buč je razumno zaključio da su se oni s njim sastajali u tom gradu i, možda, baš u istoimenom salunu. Pretpostavka je bila smela, ali u ovom trenutku ništa mu drugo nije preostajalo.

Elbou se očigledno borio sa svo-

jim izbledelim pamćenjem. Mora da mu je glava bila opasno povređena, jer je teško shvatao reči i s mukom ih izgovarao.

– Zar se ne sećaš te noći, Džime?

– ponovi Buč glasom kojim se čovek obično obraća maloj deci.

Odjednom, ranjeni razbojnik s mukom sjaha s konja i počeo da trupka unaokolo.

– Bogamu, šta je ovo sa mnom?

– mrmljao je. – Glava me strašno boli.

Ovo kao da je potisnulo sumnje iz Aniksterovih očiju. Razbojnik priđe ortacima i tiho reče:

– Nije ni čudo što ga glava boli. Lobanja mu je naprsila i bilo bi bolje da je ostao u postelji. Od kako je dobio udarac, stalno nešto bulazni.

– Jadnik – promrmlja Buč i zavrte glavom.

– Dakle, šta ima novo? – upita Anikster prelazeći na posao. – Jeste li ispitali situaciju?

– Jesmo – reče Buč. – Možemo na posao kad god zaželite.

Anikster zadovoljno klimnu glavom.

– Odlično – progundao je. – Imamo još tri sta do mraka. Onda ćemo krenuti.

Prve plavičaste senke sumraka zatekle su družinu na putu. Nekih milju ili dve polako su jahali prema istoku.

Predvodio ih je Anikster, a Džim Elbou je jahao pored njega. Ranje-

ni razbojnik je stalno nešto mrmljao sebi u bradu. S vremena na vreme bi se osvrtao i zbunjeno merio dvojicu prijatelja. Odjednom je zastao i čitava družina se okupi oko njega.

– Ja se vraćam – saopštio im je.

– Zašto? – nestrpljivo prasnu Anikster. – Prestani da se ponašaš kao dete, Džime. Čeka nas posao.

– Vraćam se – tvrdoglavo ponovi Džim Elbou. – Sada sam se setio da treba da se nađem sa dvojicom prijatelja kod potoka.

– O idiote! – dreknu Anikster. – Zar ne vidiš da su oni s nama?

– To nisu oni – odmahnu glavom Džim i bez daljeg raspravljanja okrete konja i ostavi ih.

Nekoliko trenutaka Anikster je gledao za njim, a onda se okrete ortacima. Sandens je krio oči, ali je Buč i dalje zadržao svoje mirno držanje.

– Da odem po njega? – predložio je.

– Pusti ga – odluči Anikster. – Ionako nam nije od neke pomoći. – Još jednom je odmerio Buča i cimnuo uzde. – Idemo dalje.

Noć se sve brže spuštala, a oni su grabili ka istoku. Pirnuo je povetarac i ublažio dnevnu žegu. Ponovo se ukazaše zvezde, a mesec je beživotno visio iznad dalekih grebena.

Čitav sledeći čas Anikster ih je vodio u istom pravcu, a onda je postepeno skrenuo na jug.

Buč zaključio da se nalaze na najudaljenijem delu ranča »Jelenski

rog« i da se Anikster približava svome cilju zaobilaznim putem.

Najzad bradati razbojnik progundao nešto i družina zastade.

– Na tebe je red, Smite – rekao je odmetniku sa konjskom vilicom.

Smit Širtsliv odjaha sam. Anikster dodirnu Buča po ramenu.

– Nismo daleko – progundao je.

– Čim odvojimo goveda, poteraćemo ih direktno prema severu. Između onih grebena postoji prolaz na drugu stranu. Odmah pozadi je i granica. Odatle vi nastavljate. Nadam se da tamošnji teren dobro poznajete.

– Svakako – ubedljivo odvrati Buč.

– Koliko će vam biti potrebno vremena da prodate stoku?

– Tri dana – spremno odvrati Buč.

Anikster se iznenadi.

– Pa, to je prilično brzo.

– Mi smo brzi ljudi – odgovori Buč. – Nema svrhe da čovek ukradenu stoku dugo zadržava kod sebe. To je i razlog što nas još nisu uhvatili.

– Elbou vas mnogo ceni, momci – reče Anikster, ali Buču ne promače prizvuk sumnje u razbojnikovom glasu.

Malo zatim vratio se i Smit.

– Sve je čisto.

– Onda, krećimo! – progundao Anikster.

Glava osma

Sada su sporije jahali, a kopita konja jedva su se čula po peskovitom tlu. Posle petnaestak minuta ponovo se zaustaviše. U vazduhu se osećao miris stoke, a mogla se primetiti i tamna masa stada.

– Smite, Rede i ti, Mak, polazite! – naredi Anikster.

Prozvani razbojnici napustiše grupu i nestadoše u mraku. Buč je sa divljenjem gledao kako banditi efikasno deluju. Sve se obavljalo bez reči i uzbuđenja. Ovakva družina bi nam dobro došla, pomislio je. Malo bi trebalo da uđu u finese oko pljačkanja banki i vozova, ali je važno da su disciplinovani i brzi. Istovremeno, to ga je i zabrinulo, jer je shvatio da imaju posla sa opasnim i lukavim ljudima. Vraćanje stoke na ovo isto mesto više mu nije izgledalo tako lako kao ranije.

Goveda se pokretoše sa pašnjaka. Anikster reče nešto glasnije:

– Napred, Bak!

Razbojnik, koji je ostao sa bradonjom, odjaha pravo prema mestu gde su se nalazile zgrade ranča »Jelenski rog«.

– Obično ostavim jednog čoveka iza nas – objasni Anikster. – Za slučaj da dođe do potrebe.

– Sviđa mi se tvoj stil – iskreno reče Buč. – Želeo bih da radite s nama na severu.

– Nije loša ideja – progunda razbojnik, koji je bio dovoljno osetljiv da zna šta znači lažkanje. – Ovaj kraj je ionako iscrpljen. I taj pro-

kleti šerif nam ne da mira. Elbou više ništa ne vredi. Postali smo i suviše poznati u okrugu. Šerifa su izabrali pod uslovom da nas očisti i ta budala se trudi da održi obećanje. Aha, evo stoke!

Goveda se pojaviše, praćena tihim povcima i praskom bičeva. Anikster i ortaci kretoše za stadam. Odjednom, Buč počeo da komanduje:

– Požurite ih! Moramo što pre da stignemo do granice!

– Čemu žurba? – protestovao je razbojnik. – Sve je do sada bilo lako.

– To je moj stil – odvrati Buč. – Zar ti nisam rekao da brzo radimo?

Kretanje stada se ubrza. Anikster skrete u stranu i za kratko ostavi ortake. Sandens je hteo ovo da iskoristi i primakao se svom prijatelju, ali ga Buč preduhitri:

– Zar nije dobro obavljen posao, Kide? Sviđaju mi se ovi momci.

Ovako upozoren, revolveraš učuta. Čuo se samo topot mnogobrojnih kopita, prasak rogova koji su se sudarali i prigušene psovke razbojnika.

– Ti, Smite, ostani pozadi – naredi Anikster. – Ostavljamo za nama široki trag. Srećom, oni sa ranča neće se ovde pojaviti pre jutra. Je li vam to dosta vremena, momci?

– Dosta – reče Buč.

– Onda danas, pa kroz četiri dana, ponovo ćemo se sastati na onom potoku – predloži Anikster,

ali Buč oseti kako je ovo više zahtev nego predlog. Sa protekom vremena, riđobradi razbojnik kao da je postajao neljubazniji i oprezniji.

– U redu – pristade Buč.

Posle jednog časa, tle postade neprohodnije i pred njima se ukazase obrisi nekakvog grebena. Anikster ponovo iščeze. Kada se vratio, Buč primeti kako je stado promenilo pravac kretanja. Sada su zašli među duboke jaruge i počeli da se penju. Brzina se smanjila, a onda razbojnik saopšti:

– Evo prolaza.

Stoka je išla korak po korak. Put je bio strm i sa obe strane oivičen stenama. Sa šumovitih padina pir-kao je svež povetarac. Odjednom, tle se naglo spusti i pređe u livadu. Dočekalo ih je kevtanje kojota i oni zastadoše.

– Sada je na vas red – reče im Anikster. – Dole, na kraju padine, nalazi se granica.

Buč skide šešir i spusti u njega džepni sat. Onda je kresnuo šibicu i zavukao je u šešir, kako bi ustanovio da je tačno ponoć prema satu. Čitav poduhvat trajao je duže nego što je očekivao. Do zore je ostalo još samo četiri sata i za to vreme trebalo je stoku vratiti na staro mesto.

– U redu – promrmljao je.

– Neka vas ne brine ono stenje – objasni im Anikster. – Samo idite na sever. Ako skrenete s pravca, zalutaćete među jaru gama. Mi ćemo

se vratiti nazad i ostaviti vidne tragove, ali u drugom pravcu. Jednog čoveka ću da zadržim ovde. Ako u zoru primeti poteru, poslaće vam dimni signal. Zato se često osvrćite.

– Odlično – promrmlja Buč.

Razbojnici su bili na okupu i čekali da Anikster završi.

– Onda, kroz četiri dana na potoku! – viknu bradonja odlazeći.

– Odlično! – odvrati Buč. – Adios.

Razbojnici okretoše konje i izgubiše se u provaliji. Dva prijatelja su pažljivo slušala sve dok topot kopita ne iščeze u daljini, a onda Sandens Kid glasno odahnu.

– E, pa, sada nas čeka...

– Pst! – opomenu ga Buč. – Budi još malo strpljiv.

Sačekali su još pet minuta, ali se iz mraka ništa nije čulo. Buč mamuznu konja i namerno glasno reče:

– Dobro, sada moramo da goni-mo stoku dok nas noć štiti. Biće mi lakše kada stignemo do granice.

Priterali su konje do mirnog stada i goveda kretoše. Buč ugrabi trenutak da šapne prijatelju:

– Ti produži sa stokom. Zaustavi se posle jedno desetak minuta. Ja ću ostati ovde. Siguran sam da će nas neko pratiti.

Priterao je konja među neko drveće i, pošto ga je tamo vezao, pešice se vratio prema prolazu. Tu je zastao i čekao. Buka goveda jedva je dopirala do njega.

– Nešto mi je Anikster izgledao uznemiren – promrmlja Buč sebi u bradu. – Lukava je to hulja. Kladio bih se da će poslati nekog od svojih da nas prati i da se uveri hoćemo li preći granicu.

Trgao se čuvši približavanje jednog konja. Jahač se očigledno nije trudio da prikrije svoje kretanje, ubeđen kako ga dvojica prijatelja neće čuti od buke stada.

Buč se povuče dublje u senku i pope se na jednu stenu pored samog puta. U sledećem trenutku pridošlica i njegov konj nađoše se ispod njega. Odmetnikovo vitko telo vinu se kroz vazduh i njegove ruke sklopiše se oko jahača. Zajedno su pali na zemlju, a iznenađeni razbojnik nije uspeo odmah da se pribere. Buč ga tresnu pesnicom u vilicu i ovaj klonu. Onda je trgao revolver i zbio ga čoveku u rebra.

– Ne mrđaj, prijatelju! – prosiktao je.

Razbojnik ga obasu bujicom kletvi i htede da se mjaši oružja. Ne oklevajući, Buč ga udari koltom po glavi i nepoznati prestade da se opire.

U nastaloj tišini čuo je kako se Kid u galopu vraća.

– Sve je u redu! – viknuo je ortaku. – Daj mi neko uže.

– Je li onesvešćen? – upita revolveraš zaustavljajući konja. – Šta si se razvikao? Mogu nas čuti i ostali.

– Ne verujem. Oni su već daleko. Upali šibicu.

Ispod zaklona, revolveraševog

šešira blesnu žućkasti plamen šibice i obasja konjsku vilicu Smita širtsliva. Razbojnik je bio onesvešćen i prijatelji ga za tren oka svezaše. Sandens mu veza usta vratnom maramom i onda se uspravio.

– Iskreno govoreći, Buče, riđokosi razbojnik me brine.

– I mene – promrmlja Buč.

Prijatelji odnesoše onesvešćenog Smita u šumarak i spustiše ga u jedno skrovito udubljenje. Zatim su se vratili stadu.

– Sreća naša što su goveda umorna, inače bi se rasturila na sve strane – reče Kid.

– Nemamo ni četiri časa vremena da ih vatimo, Kide.

– Zašto ih ne oteramo negde s druge strane prolaza i pustimo u preriju? Krave će se same vratiti na one pašnjake.

– Ne vredi, Kide. Pretpostavimo da se Anikster ujutru vrati ovamo i zatekne stoku u blizini prolaza, onda je čitav naš trud propao.

Revolveraš ništa ne reče, ali klimnu glavom.

Obišli su oko goveda i vratili ih ponovo na put, pa ih poterali preko one livade dole niz padinu. Uskoro su se ponovo našli na ravnom zemljištu i sada su stado poterali u galopu.

Nisu tačno znali gde se nalazi glavnina stoke sa ranča »Jelenski rog«, ali, zahvaljujući svom dugogodišnjem iskustvu u bežanju i noćnim jahanjima, mogli su otpri-

like da odrede pravac kojim bi trebalo da se kreću. Oko pola časa ovakvog putovanja već ih je odvelo dalje od tesnaca, pa su računali da će kroz sledeća dva časa uspeti da se sasvim približe cilju.

Prirodno, strepeli su od svitanja, koje je nosilo sa sobom nove opasnosti. Buč pogleda u sve bleđe zvezde i kiselo se osmehnu. »Možda je Kid bio u pravu«, pomislio je. »Baš sam tvrdoglav kada želim da stoku vratim tamo odakle su je ovi tipovi oteli«. Ali, Buč Kasidi, mada blag i miroljubiv čovek, bivao je katkada i ludo sentimentaln. Voleo je, iznad svega, da svakom poslu da odgovarajući umetnički završetak. Sandens Kid je bio realniji. Čim bi se revolveraš našao u nevolji, njegov metod je bio da jurne pravo napred i da usput tresne nekoga po glavi ili prokrči put meci-
ma.

Ovakav način je bio efikasan, ali za Buča nezadovoljavajući. Više je voleo da upotrebi glavu. Tek kada bi u tome omanuo, primenjivao je silu.

U ovom slučaju postojao je još jedan motiv za tvrdoglavost. Dok je posmatrao zvezde, Buč je jasno pred sobom video lepo lice Džuli Stoval, njenu plamenu kosu i sive oči. To ga je podsećalo na mlade dane. Kada se zaljubljuvao do ušiju i bio ubeđen da mu je sreća nadohvat ruke. Istovremeno je bio i nezadovoljan sobom, shvatajući kako je dovoljan samo pogled jedne

žene pa da utone u prošlost i sećanje.

Odjednom, iz pomrčine se začu nekakav zvuk. Nadjačao je topot stada i mukanje goveda.

– Jesi li čuo ovo? – javi se Kid.

Buč nagnu glavu i oslušnu. Zvuk je za trenutak iščezao, a onda se javio mnogo snažnije.

– To je desno od nas – progundā revolveraš. – Podižemo toliku buku da bismo i mrtve probudili.

– Pusti stoku neka produži dalje – odvrati Buč. – Mi ostajemo ovde.

Stado, koje više niko nije gonio, prevali u gomili još stotinak jardi, a ondā goveda počese da se razilaze u svim pravcima. Buč je čuo kako se njegov prijatelj nelagodno meškoltu u sedlu. Sa svih strana odjekivao je topot kopita. »Da li su to kauboji sa ranča, šerifova potera ili razbojnici«, pitao se odmetnik. Odgoovr nije znao, ali za njega i Kida svaka od ove tri varijante bila je opasna. U svakom slučaju, rasturena goveda su im za trenutak pružala zaklon. Tada se iz mnoštva stoke probi prilika jednog konjanika. Za njim se pojaviše i drugi. Nemo su pretraživali prostor. Buč steže mišicu svom prijatelju kako bi ga sprečio da pre vremena trgne revolver, ali baš u tom trenutku Kidov konj podiže glavu i zanjista.

Oni jahači naglo okretoše konje i požuriše na njihovu stranu. Noć su ispunili uzbuđeni povici:

– To su oni! Ovamo!

– Napolje odavde – progundā

Buč i okrete konja. – Bežimo prema grebenima. Požuri Kide, i ne budi lakomislen!

Sandens Kid se, međutim već dovoljno dugo borio protiv one večite želje u sebi da učestvuje u svakoj gužvi. Sasvim iznenada, on se podiže u sedlu i njegov prkosni glas jasno odjeknu u noći:

– Hej, vi budale! Dođite da nas uhvatite!

Aniksterov tvrd i oštar glas odmah mu odgovori:

– Eno ih! Držite ih!

Tada nastade neopisiv kaos. Sa svih strana zapraštaše revolveri i olovna zrna kao roj razljućenih pčela ispuniše vazduh oko dvojice prijatelja.

Kidov kolt grmnu i jedan od razbojnika zanjiha se u sedlu kao pijan.

– Što ne prilazite, hulje? – ponovo je dreknuo revolveraš.

Buč je ćutao i pedantno pucao prema blesku razbojničkih revolvera. Računao je da Anikster nema više od četiri čoveka sa sobom, pošto je Smit Širtsliv bio vezan u šumi. Međutim, izgleda da je vođa pljačkaša odnekud dobio pomoć, pošto se prasak revolverskih pucnjeva znatno pojačao. Mora da ih je bilo najmanje šestoro. Razbojnicima su jurili na sve strane i podvriskivali kao Indijanci.

– Hajdemo, Kide – reče Buč. – Meci koštaju novaca, a ne želim da mi izbuše kožu po ovom mraku.

Cimnuli su uzde i odgalopirali.

Za trenutak, pucnjava ostade iza njih, ali ubrzo zatim čuše Aniksterovu bandu kako ih u punom trku goni.

Grebeni, među kojima su mogli naći zaklon, nalazili su se dobrih pola časa daleko odavde, a noć je postajala sve bleđa i već se mogao naslutiti dolazak zore.

Ipak, Buču se činilo da povećavaju rastojanje između sebe i gonilaca. Kratko vreme pucnjava je bila sasvim prestala i samo su čuli topot kopita sopstvenih konja. No, zatišje nije dugo trajalo. Nekoliko minuta kasnije, do Bučovih ušiju dopre odjek potere, pa su sledećih četvrt časa prijatelji neštedimice šibali konje, svesni da ih od katastrofe deli samo koja stotina jardi.

Uskoro izbiše na neka uzvišenja i Buč se okrete.

– Da li ih čuješ, Kide?

– Ne.

– Ni ja. Izgleda da nisu više iza nas. Prokleti Anikster! Lukav je kao prerijska lisica. Plašim se da...

– Njihovi konji su isto tako umorni kao i naši, Buče. Osim toga, oni ne znaju tačno na koju smo stranu udarili.

– Nije to odgovor – progundā Buč. – Siguran sam da nam spremaju neko iznenađenje.

– E, pa, to je tako kada čovek želi da do kraja bude dobročinitelj – ljutito promrmlja revolveraš. – Da smo stoku ranije pustili, umesto što smo je terali do pašnjaka, sada

bismo već odavno bili u planinama.

– Posao još nije završen – odvrati Buč. – Sakrićemo se u šumi da na miru razmislimo o svemu.

Tako su stigli do ulaza u onaj prolaz i uleteli u njega. Na mestu gde se kanjon najviše sužavao čekalo ih je iznenađenje. Sa obe strane odjeknuše povici razbojnika, a riđobradi vođa razbojnika grmnu:

– Opoljeni ste! Ne mrdajte!

– To ne važi za mene – dreknu Kid i zari mamuze u bokove svog konja.

Prijatelji jurnuše, a uzani prostor se ispuni zviždukom metaka. U jednom trenutku Buč oseti kako Sandensov konj naleće na njegovu životinju i odmah zatim revolveraš viknu sa zemlje:

– Pogodili su mi konja, Buče! Beži sam!

– Bacajte oružje! – ponovo se javi Anikster.

Buč skoči sa sedla i pritrča oborenom prijatelju. Razbojnici su se približavali iz svih pravaca i njihove tamne siluete već su se jasno videle na prvoj svetlosti novoga dana. Odmetnik je shvatio da je svaki otpor uzaludan.

– Dobro – viknuo je. – Predajemo se.

Sandens počeo da psuje, ali ga prijatelj uhvati za ruku i prošaputa:

– Sećaš li se šta smo se jednom dogovorili, stari? Ostajemo mirni, zar ne?

– Dosta priče! – grmnu Anikster. – Bacajte koltove, inače ćemo puhati!

Ortaci poslušашe. Razbojnici se oprezno primakoše i zgrabiše ih.

Sa istoka blesnuše prvi rumeni zraci sunca.

Glava deveta

Čim su prijatelji bili razoružani, razbojnici ih postaviše na jednog konja i vezaše za sedlo. Anikster ostavi čoveka da ih čuva, a sa ostalima se povuče malo dalje radi dogovora.

Sudeći po žučnom raspravljanju, u družini je bilo podeljenih mišljenja i vedelo se kako se riđobradi vođa postepeno povlači pred argumentima ostalih. U početku, Buč i Kid nisu mogli da čuju detalje prepirke, ali, kako se diskusija zagrevala, do njih dopreše jasne rečenice.

– Već se skoro sasvim razdanilo – govorio je Anikster. – Uskoro će se pojaviti i neko sa ranča. Zašto ne biste sačekali do mraka?

– Dotle će kauboji već da otkriju naše tragove i natovariće nam poteru na vrat. Ako treba da povratimo stoku, onda to moramo sada da učinimo.

– Tek tada će nas lako otkriti – protivio se Anikster.

– Pa, šta? Zar ova brda nisu dovoljno prostrana da se u njima sakrijemo do mraka? Čim padne noć, prebacićemo stoku preko

granica.

– To je veliki rizik – gundao je riđobradi. – Zar vi, momci, ne shvatate činjenicu da mi moramo da živimo u ovom kraju? Vi niste oдавде, ali nama je ovde dom.

– Rizik postoji u svakom slučaju. Prevalili smo toliki put na Džimov poziv i ne možemo da se uzdržavamo čitavu nedelju dok se prašina ne slegne. Ako budemo oklevali još samo dan, pružićemo priliku kaubojima da nam spremе lepu koopku. Zato je bolje da za slučaj borbe sami izaberemo poprište.

– Ne sviđa mi se to – protestovao je Anikster. Posle toga ponovo nastade žučna prepirka. Buč je shvatio novonastalu situaciju. Dvojica očekivanih razbojnika sa severa bili su u međuvremenu stigli i našli se sa Aniksterovom družinom. Odjednom, razgovor se prekide i riđobradi oklevajući dade svoj pristanak: – U redu. Učinićemo to, ali ja ovde moram da ostavim jednog čoveka koji će motriti na kauboje sa ranča »Jelenski rog«. Ne smemo dozvoliti da njihov izviđač otkrije tragove i digne uzbunu pre nego što odmaglimo sa stokom.

– Ne brini za to. Do mraka ćemo već skloniti goveda u šumu – reče jedan od dvojice pridošlica. – Onda ćemo se i mi skloniti. Zbog čega se toliko plašiš?

– Lako je to govoriti, a teže sprovesti u delo – progunda Anikster. Razbojnik sada pride ortacima. – Šta ste vas dvojica uradili sa Smi-

tom?

– Ostavili smo ga da spava u šumi – odvrati Buč.

Anikster je ovo prihvatio sa zlokoynom blagošću.

– Njegova je greška što nije bio pažljiviji – promrmlja razbojnik. – Priznajem da ste bili vešti, momci. Posle ćete mi položiti račune. Dođi ovamo, Elbou!

Prilika razbojnika sa zavijenom glavom pojavi se na čistini.

– Šta je?

– Vратиćeš ovu dvojicu natrag, do onog velikog kedra. Nemoj opet da izgubiš pamćenje.

– Ne brini – promrmlja Elbou. – Nisam ja još sasvim propao.

Anikster i ostali odjahaše niz put, a Elbou dreknu na zarobljenike:

– Polazite! Možda sam ćaknut, ali još pamtim lica.

Konji koji je nosio oba prijatelja prešao je preko puta i vatio se do one male livade. Bilo je već dovoljno svanulo da se raspoznaju detalji okoline.

– Skrenite levo – naredi Elbou i potera konja sa zarobljenicima do jedne staze, prilično zarasle u korov. Ova ih odvede u neki čestar, pa niz strme padine u čitav niz minijaturnih kanjona.

Iz prerije, ova masa grebena nije izgledala velika, ali sada, kada su zašli među njih, svaka stena kao da je dobila džinovske razmere. Idealno mesto za sakrivanje ili lutanje. Staza se neprekidno pela i krivu-

dala duž grebena i u jednom trenutku oni ugledaše vodopad. Voda je padala sa visine od stotinak jardi, da bi, zatim, hućala među stenjem u tamnom kanjonu. Za razliku od spržene prerije i žedne zemlje u ravnici, ovde je vladalo obilje vlage i svežine.

– Skrenite opet levo – promrmlja Elbou kada su stigli do jedne borove šume oivičene niskim žbunjem.

Izbili su između drveća i obreli se na čistini koja je imala jedva desetak metara u prečniku. Elbou zaustavi konja i s mukom sjaha. Kapi rose svetlucale su po zelenoj travi.

– Ovde je baš divno – iskreno reče Buč.

– Divno mesto za likvidiranje – mračno mu odgovori Kid i okrete se razbojniku. – Hej, prijatelju, misliš li ti još dugo da nas držiš u sedlu?

Elbou obiđe ortake i pogleda ih ispod svojih čupavih obrva.

– Ne pokušavajte nikakve trikove sa sirotim Elbouom. Možda sam udaren, ali to mi ne smeta da pucam.

– Kakvi trikovi? – podrugnu se revolveraš. – Pa, ja jedva mogu i oči da pokrećem.

Elbou preseče konopce koji su vezivali ortake za sedlo.

– Silazite. Idite pravo i sedite na ono deblo. Ne tako blizu jedan drugome. Mogli biste da pokušate sa odvezivanjem. Stari Elbou nije toliko pošašaveo.

Oni ga poslušашe. Sa rukama čvrsto vezanim na leđima, prijatelji sedoš oslonjeni o oboreno deblo i učutaše.

– Meni je ovde neudobno, Džime – reče Buč. – Zar se tako postup sa starim prijateljima! Naravno, ti dobijaš naređenja od Anikstera i moraš da ih izvršavaš.

– Nekada sam ja naređivao – brzo odgovori ranjeni razbojnik. – Žalim vas, momci. Vi ne poznajete Anikstera. On će vas likvidirati. Nego, kako ste upali u ovu gužvu?

Razbojnik je, očigledno, povremeno imao svetle trenutke i tada je shvatao šta se događa. Zatim bi njegove misli naprasno izgubile vezu, pa je postajao zbunjen i plašljiv, zaboravljajući ono što je malopre rekao.

– Ja sedim na jednom kamenu – progunda Buč. – Nemaš ništa protiv da se malo pomerim?

– Samo, ne prilazi drugu!

U nizu nespretnih skokova, Buč se pomeri niz deblo. Tako su ortaci bili još više razdvojeni, a ranjenom razbojniku sada je bilo teško da jednim pogledom motri na obojicu. On, takođe, nije video kako je Buč vezane ruke prisleonio o jednu oštru izbočinu na deblu i odmah počeo da trlja konopac o njevu ivicu.

Razbojnik je sa žalosnim izrazom lica nastavio da šetka po proplanku. Videlo se da mu je loše, a na grubom zavoju oko njegove glave pojavise se krvave mrlje.

Bučovo telo se ukoči od napora, a ruke su mu se čas naprezale, a čas opuštale čim bi Elbou pogledao u njega.

– Vi ne znate Anikstera – mrmljao je razbojnik. – Ono što odlučio, to je odlučeno. Nego, ko ste vi, momci? Lud jesam, ali znam šta znam.

Prošlo je skoro dva časa od kako su ih uhvatili i onda se između drveća začu nečiji glas. Kid pogleda u prijatelja, a ovaj klimnu glavom.

– Džime – reče Buč. – Budi dobar pa mi zavij jednu cigaretu. Toliko valjda duguješ starom prijatelju.

Razbojnik spusti revolver u futrolu. Izvadio je iz džepa duvan i papir i počeo strahovito sporo da zavija cigaretu. U blizini se čulo šuštanje žbunja. Najzad je cigareta bila gotova i Elbou priđe zarobljeniku.

– Neću nikakve trikove – upozorio je Buča. – Otvori usta.

Sada se nalazio oko metar daleko do Buča. Ovaj je pre toga prikupio noge ispod sebe. Baš kada je Elbou zakoračio da mu se sasvim približi, Kid izenada viknu:

– Hej, šta je to tamo?

Trik je upalio. Elbou se okrete. Ipak, Buč nije izveo svoj skok, jer baš u tom trenutku na proplanku izlete Smit Širtsliv, sav zapenušan od besa.

– Idiote! – dreknuo je na ranjenog razbojnika. – Prošao si na metar od mene, a nisi me primetio!

Ležao sam uvezan kao šunka. Ko mi je od vas dvojice gurnuo maramicu u usta? – sunuo je na prijatelja. – Bila je puna borovih iglica.

– Dobro jutro, Smite – dočeka ga Buč. – Nadam se da si dobro spavao? Koliko si dugo nameravao da nas noćas pratiš?

– Otkud znate da sam vas pratio? – dreknu Smit.

– Pa, tvora nije teško namirisati – mirno odgovori Buč.

– Platićeš mi za to! – povika razbojnik i naže se iznad samog Buča.

Kid dobaci nešto veoma bezobrazno na račun razbojnika i Smit prosto eksplodira. Obrnuo se prema revolverašu, spreman da ga raznese u komade. Džim Elbou oseti opasnost i kriknu, ali bilo je suviše kasno. Buč zamahnu svojim oslobođenim rukama i obe pesnice pogodiše Smita u bradu. Od silnog udarca, razbojnik pade na zemlju kao pokošen.

Revolver u Džimovoj ruci nesignurno zadrhta. Revolveraš nije prestajao da viče i tako je skretao pažnju ošamućenog razbojnika. Buč zgrabi Smita i stavi ga ispred sebe kao štit, pa onda trže njegov revolver iz futrole.

– Bacaj oružje, Elbou!

– Ja imam naređenje. . .

– Naređenje je promenjeno! Bacaj revolver!

Ranjeni Elbou je nemoćno odmahivao glavom. Ali, opasnost koja mu je pretila kao da je razbistрила njegov mozak. Shvatio je da je

pobeđen i to veoma jeftino, dok je još držao revolver u ruci. Shvatio je kako više nikome nije koristan i da ga u bandi neće smatrati za ravnopravnog člana. Trpeće ga iz sažaljenja, sve do prve prilike da ga se otresu. U tom kratkom trenutku jasnog razmišljanja, Elbou je sagledao svu svoju budućnost i neslavan kraj koji mu se spremao od strane bivših drugova.

– Bacaj oružje! – ponovi Buč.

Elbou sleže ramenima i pogleda u još uvek vezanog Sandensa Kida. Mogao je da ubije plavokosog čoveka, ali to ne bi rešilo njegov problem. Do njega još jednom dopre Bučova opomena i to je bilo poslednje što je razbojnik čuo. Podigao je ruku sa revolverom i opalio metak sebi u glavu.

Buču ispade kolt iz šake. Bio je zapanjen i potresen ovakvim obrtom.

– Jadnik – promrmeljao je. – Možda je to za njega ipak najbolje.

Vremena za sažaljevanje nije bilo. Iz šume se čula buka. To su glavnina razbojničke družine vraćala i, pošto je sigurno čula pucanj, za koji trenutak pojaviće se na proplanku.

Buč pritrča Kidu i odveza mu ruke, pa istim užetom hitro priveza Smita. Još jednom je nesrećnik doživeo istu sudbinu. Sandenski de sa mrtvog Elboua pojas i uze njegov revolver, pa prikupi konje.

– Misliće da smo mi ubili Elboua – reče revolveraš. – Takav utisak

ne želim da ostavimo.

– Ma, krenimo. Sa malo sreće, mogli smo da iznenadimo ove dripce. Samo da nisu čuli ovaj pucanj. Sada znaju da nešto nije u redu.

Popeli su se na konje i krenuli stazom obraslom u korov istim pravcem kojim su i došli. Razbojnika još nije bilo na vidiku, ali buka koju su stvarali ukazivala je na njihovu neugodnu blizinu.

– Ne vredi ovako – promrmlja Buč. – Moraćemo da udarimo drugim pravcem.

Obrnuli su konje i počeli da se probijaju kroz žbunje. Bilo je to sporo i nervozno putovanje. Već posle nekoliko minuta, Anikstero-va glasina obavestila ih je da su razbojnici izbili na proplanak i shvatili šta se dogodilo. Odmah su odjeknula i oštra naređenja riđobradog vođe bande:

– Rasturite se i tragajte! Ne smeju vam pobeći, jeste li čuli? Pucajte čim ih ugledate! Nije trebalo da ostavim Elboua da ih čuva. Prokleti Smite, prosto bih te izgazio konjem! Mrdajte već jednom!

– Naši prijatelji su prilično zaposleni – primeti Buč. – U svakom slučaju, ni oni se kroz ovo žbunje ne mogu kretati brže od nas.

– Bradonja baš preti – gundao je Kid. – Okolinu sigurno poznaje bolje od nas. Ja sam zato da se zaustavimo i pružimo otpor.

Uspeli su da se probiju kroz najgori deo čestara i da stignu do je-

lenske staze koja je krivudala preko neravnog tla. Buč je požurio napred i davao tempo bekstvu.

Odjednom, staza nestade i begunci se nađoše izgubljeni u žbunju. Ponovo su bili prinuđeni da se probijaju kroz oštro granje. Razbojnici, koji su takođe iskoristili onu stazu, opasno se približiše. Aniksterov grozni glas zvonio je u ušima dvojice prijatelja.

– Krepi pravo kroz žbunje, Mak! Uputili su se ka jaruzi.

– Dobro da nas je obavestio – progundā Kid. – Sada nećemo na tu stranu. Nego, imaš li neku drugu ovako pametnu ideju, Buče? Ako nemaš, mogu ti reći da mi se bežanje smučilo. To skandalozno loše utiče na moj moral.

Žbunje prestade i ustupi mesto retkim borovima, kroz koje su sada jurnuli. Gonioci kao da malo zastadoše.

– E, pa, – u jednom trenutku reče Buč – čini mi se da je došlo vreme da zaboravimo malo na naš ponos i da odjašemo po pomoć.

– Baš si se u zgodno vreme složio sa mnom – odvrati ljutito revolveraš.

– Jedan mora da se spusti tamo i odjaše pravo na ranč »Jelenski rog« – reče Buč zaustavivši konja. – Drugi će ostati pozadi, kako bi gospodu razbojnike zabavio bar nekoliko minuta.

To je moj posao – odmah izjavi Kid.

Njegovo nervozno lice blistalo je

od osećanja koje je umeo najbolje da izrazi: žudnja za borbom.

– Ti putuj – reče Sandens. – Zadržaću ih dovoljno dugo da daleko odmakneš. Onda ću da se povučem među one stene i da im pokazem zube.

– Pazi šta radiš – opomenu ga Buč. – Sa ovim tipovima nema šale. – Hitro je otkopčao pojas sa revolverom i prebacio ga preko prijateljevog sedla. – I ovo će biti potrebno.

– A ti? – protestovao je Sandens.

– Ja ću da bežim, a ne da se borim – glasio je Bučov odgovor.

– Budi dobar dečko – dobacio je prijatelju. – Ja se hitno vraćam.

– U redu – progundā Sandens gledajući za prijateljem. – Samo, nemoj da žuriš. Zaslužio sam ovu zabavu i niko mi je neće uskratiti.

Buč nestade iza žbunja i samo se neko vreme čuo topot kopita njegovog konja. Sandens potera svoju životinju među stene i, kada je ostavio iza sebe velike gromade, skoči sa sedla. Uveo je konja u jedno malo udubljenje, a sam se smestio pozadi jednog niskog, kamenog grudobrana.

Pristižući, Aniksterovi ljudi podizali su veliku larmu. Potera ih je toliko uzбудila da su postali nebrižljivi i napredovali su preko čistine zaboravljajući da napred pošalju izviđača.

Riđobradi je netremice posmatrao tragove begunaca. Osim njega, bilo ih je još šest i Sandens, dižući

revolver, morao je da prizna kako se, najzad, suprotstavlja nadmoćnijim snagama. Za revolveraša to je bio ogroman ustupak.

– Jedan trag se odvaja dole – reče Smit i rukom pokaza prema nizbrdici. – Drugi džentlmen je krenuo gore među stene.

– Verovatno žele da nas podele – prasnu Anikster. – Obojica se trude da se dočepaju prerije i da obaveste one sa »Jelenskog roga«. Ako dobiju pomoć, onda je svršeno s našim poslom. Požurimo!

– Nemojte toliko da žurite! – viknu Sandens i posla jedan metak baš ispred Aniksterovog konja. Rastojanje je bilo isuviše veliko za neko preciznije gađanje iz revolve-ra, ali je plavokosi odmetnik želeo da ogłosi svoje prisustvo i da zaposli družinu.

Zbilja formacija oko riđobradog začas se razbi kao da je bomba pala među njih. Podiže se prašina, konji jurnuše, a Aniksterov glas poče da grmi. To je pomoglo Sandensu da shvati šta mu se sprema. Riđobradi je želeo da ga opkole sa svih strana i najhitnije likvidiraju, pa da onda krenu za drugim beguncem.

Smešten iza stene, Sandens vide kako se čitav red šešira pojavi među žbunjem sa njegove leve strane i poče da napreduje uzbrdo. Razbojnici su ostavili konje u zaklonu i odlučili se za pešadijsku borbu. Prebrojavši hitro šešire, on vide da ih ima samo pet, što je zna-

čilo da je Anikster ostavio jednog čoveka u rezervi ili ga je poslao za Bučom.

Čim je odjeknuo plotun, Sandens leže iza stene i podrugljivo se osmehnu. Razbojnici su nasumce pucali, ne znajući tačno gde se krije.

Zato se otkotrljao nešto dalje. Više nije bio u hladovini i sunce je počelo nemilosrdno da ga prži. Krupne graške znoja slivale su mu se niz čelo i u oči, pa je revolveraš besno psovao. Osetio je i veliku žeđ, jer od sinoć nije popio ni gutljaj vode.

Meci su monotono zujali kroz vazduh, a Sandens je puzao tražeći hladovinu. Odjednom, pred njegovim očima puče provalija. Čitava gromada lave bila je odsečena kao nožem i stotinak metara niže nastavljala se ravnom prerijom.

Za Sandensa više nije bilo uzmag. Ovde je morao da ostane do kraja. Okrenuo se i osmotrio teren oko sebe, pa je onda izabrao mesto na samoj ivici provalije.

– Zašto da stvari budu polovične – rekao je samom sebi. – Ako moram da umrem, onda to treba da bude nasigurno.

Donevši ovakvu fatalističku odluku, smestio se udobno na jedan kamen i pripremio za burno popodne koje ga je čekalo. Da bi se zabavio, istresao je nešto duvana iz duvankese na dlan, strpao ga u usta i počeo da žvaće. Žalio je za cigarama koje su dobili od rančera

Harloua, jer su ostale u torbama na sedlu.

– Trebalo bi da je Buč već na pola puta do »Jelenskog roga« – promrmljao je revolveraš. – Nadam se da nije suviše bukvalno shvatio moj savet da ne žuri.

Ovakvo glasno razmišljanje bilo je prekinuto pojavom jednog šešira oko pedesetak metara daleko od njegovog zaklona. Sa leve strane pojavi se još jedan šešir. Razbojnici su se raspoređivali u obliku lepeze i usput pretraživali stene.

– Baš su pedantni – progundā Sandens. Izvadio je oba revolvera iz futrola i položio ih na ivicu zaklona.

Sada ga trže kratki signal. Razbojnici skočiše na noge i jurnuše. Olovo obasu Kidov zaklon, a komadići odvaljenog kamenja zasušu mu lice. On nanišani na najbližeg napadača i opali. Ovi svi smesta polegaše.

Meci sada zviznuše iznad opsađenog, ali iz drugog ugla, tako da je bio onemogućen da vidi šta se dešava na čistini. Srećom, mogao je da čuje Anikstera kako naređuje da se i dalje puca. Odmah posle toga čuo je kako čizme škripe preko kamenja. Razbojnici su zatvarali klopku.

Sandens zgrabi oba revolvera i obrisao znoj sa čela.

– Izgleda da će sve biti brzo gotovo – promrmljao je.

Aniksterova komanda opet naruši nastalu tišinu. Razbojnici jed-

va da su bili petnaestak jardi daleko od Kida.

Glava deseta

Čim je izbio iz jaruge, Buč je jurnuo preko prerije. U prvi mah je očekivao da će neko poći za njim, ali, pošto se pozadi ništa nije videlo, on svu svoju pažnju usredsredi na trku preko prerije. Tri četvrti časa kasnije, zaustavio je u peni i znoju okupanu životinju pred zgradom na ranču »Jelenski rog« i skočio sa sedla.

Stoval je sedeo u svojoj stolici, a Džuli istrča iz kuće. Pre nego što je Buč mogao bilo šta da izusti, mladi nadzornik Slip pojavi se iza ugla zgrade.

– Šta se dogodilo? – upita ga crnokosi mladić.

– Polako! – viknu Stoval. – Zar ne vidiš da je čovek umoran? Prvo mu dajte da nešto popije.

– Bogami, zaista sam žedan – složi se Buč i, kada se devojkā vrati s bokalom punim vode i jednom čašom, on na brzinu utoli žeđ.

– Dobro, šta se zbiva? – nestrpljivo progundā Slip.

– Ja i moj prijatelj smo juče krenuli na jug – počeo Buč. – Potpuno slučajno, preksinoć smo sreli jednu družinu koja nas je pobrkala sa drugim osobama. Rekli su nam da spremaju pljačku govea. U pitanju je bila vaša stoka. To smo već znali kada smo juče svratili ovamo.

– Zašto onda ništa niste rekli? –

prasnu mladi nadzornik. – Sada je, možda, već kasno.

– Ako se sećate, prijatelju, juče sam izjavio da strogo gledamo naša posla – izjavi Buč.

– Nemate šta da se izvinjavate, stranče – tiho reče Stoval.

– Onda, u redu – odahnu Buč. – I tako, kad smo ja i moj prijatelj juče odjahali odavde, imali smo priličan problem. Nismo želeli nikoga da špijuniramo niti da odamo i zato smo odlučili da ostanemo sa razbojnicima. Na žalost, u međuvremenu su se pojavila i ona dvojica sa severa, pa se situacija iskomplikovala.

– Dalje – nestrpljivo reče Stoval.

– Da budem kratak. Moj prijatelj se sada zabarikadirao gore u brdima, a vaša stoka se nalazi negde u blizini prolaza prema granici. Eto, zato sam došao ovamo. Da smo u pitanju bili samo ja i moj prijatelj, ne bih vas uznemiravao.

– Vas dvojica mi se odmah niste svideli – viknu mladi nadzornik.

– Umukni, Slipe! – viknu rančer i poče da izdaje oštra naređenja. – Pozovi sve ljude i osedlaj ovom džentlmenu odmornog konja.

– Zar da nas odmami u neku klopku? – usprotivi se Slip.

– Čuo si šta sam rekao! – dreknu rančer. – Sevaj! On se okrete Buču i dodade:

– Dao bih sve pare što imam da pođem s vama. Uzgred budi rečeno, kako se zovete?

– Džordž Parker – odgovori od-

metnik. – To mi je pravo ime, verujte.

Malo zatim nadzornik se pojavi iza kuće, praćen četvoricom kaubojja. Vodili su još jednog konja. Buč se pope u sedlo, a Stoval dade poslednja uputstva Slipu:

– U ovoj akciji primaćete naređenja od našeg prijatelja. Što on kaže, to mora da bude izvršeno. Krećite!

Buč mamuznu konja i na čelu kolone izlete iz dvorišta ranča. Kad su već bili odmakli, mladi nadzornik pritera konja do odmetnika.

– Slušaj, ti! – prosikta Slip. – Upao si među nas i uneo kaos u jednu dobru porodicu.

– Znam kako se osećaš, Slipe – blago odvrati Buč. – I ja sam u tvojim godinama imao devojkicu.

– Nemoj nju da pominješ! – prasnu mladić. – Ako si uopšte čovek, onda neću da se igraš sa osećanjima jedne poštene porodice.

Odmetnik nije na ovo reagovao. U sebi je pravdao mladića, svestan da ovaj nema razumevanja za njegov stav. Ali, sećanje na sive oči Džuli Stoval i osmeh koji mu je podarila prilično ga je uznemiravalo.

– Svet je baš pust bez žene – rekao je za sebe.

– Šta kažeš? – upita nadzornik.

– Skrenite malo ulevo – odvrati Buč.

Sledećih pola časa nije bila izgovorena nijedna reč. Sada se iz tre-

perave jare jasno uzdizao visoki greben. Buč udari stazom kojom je ranije prošao i koja je direktno vodila prema onoj jaruzi. Stigli su do ulaza u jarugu i krenuli gore. Prolaz se sve više sužavao i postajao strmiji. Odnekud, ispod njih, odjeknu pucanj i onda nastade tišina.

– Požurite! – viknu Buč. – Te budale se još uvek motaju oko mog prijatelja.

Nekoliko minuta kasnije izbili su do mesta gde su se njih dvojica ranije rastali. Buč skoči sa konja i otrča do jednog uzvišenja odakle se pružao bolji pogled. Još nekoliko pucnjeva naruši tišinu.

– Izgleda da odustaju od opsade – saopštio je kaubojima. – Sada se vraćaju. Još nas nisu primetili. Zauzmite busiju i čekajte na moj znak.

Kauboji sa »Jelenskog roga« ras-poređiše se u širokim razmacima i polegaše po zemlji. Buč se ispruži iza jedne stene i virnu između dva kamena.

Aniksterovi ljudi izbiše na čistinu. Bilo je pet i Buč se upita šta se dogodilo sa šestim. Možda su ga ostavili kod ukradene stoke, ili je poginuo od Sandensovog revolve-ra.

Novi metak zviznu preko čistine i Aniksterovi ljudi za trenutak polegaše, okrenuše leđa skrivenim kaubojima. Buču srce brže zakuca i umalo nije radosno uzviknuo kada se prilika plavokosog revolve-raša pojavi među stenama, ne-

kih stotinak jardi iza razbojnika. Sandens je drsko mahao revolverom i pozivao ih da se vrate i nastave borbu. Mada je daljina bila velika, razbešnjeni banditi otvoriše paljbu. Sandens podrugljivo prinese palac nosu i njegovi povici ispu-nišu vazduh. Onda je iščezao.

Razbojnici nastaviše da se povlače, Buč sačeka još jedan trenutak, a onda mahnu šeširom i kauboji, kao jedna, iskočiše iz zaklona.

– Gore ruke! – podviknu Buč. – Niko da nije zucnuo. Prvi koji mrdne biće mrtav!

Potpuno iznenađeni, razbojnici stadoše kao ukopani. Anikterova riđa brada prosto je plamtela na suncu, a telo mu se klatilo napred i nazad kao da se spremao da povuče kolt. Ostali razbojnici brzo se pomiriše sa porazom. Jedne za drugim, njihove ruke podigoše se uvis. Najzad i Anikster to učini. Kauboji im priđoše i oduzeše oružje, a onda ih poteraše niz jarugu.

Kada su završili sa ovim, ugledali su Sandensa kako se ležerno spušta niz stene, a cigareta mu visi iz usta.

– Je li bilo gusto? – dočeka ga Buč.

– Pa, onako – promrmlja revolve-raš. – Jedan od njih je ostao gore. Danas sam bio dobroćudan i samo je onespособljen.

Prijatelji se vratiše do grebena i pokupiše ranjenog razbojnika. Bio je to Smit Širtsliv, koji baš ovih dana nije imao sreće.

– Slušaj – progundā Anikster dok su mu vezivali ruke. – Nisam znao da qva dvojica rade za vas.

– Ne rade – objasni nadzornik Slip. – I meni su nepoznati.

– Proklete hulje! – viknuo je riđobradi na Buča. – Hteli ste da ukradete stoku od mene, a? I krivicu da bacite na nas?

– Šta, šta? – zamuca mladi nadzornik, koji ponovo postade sumnjičav.

– I to su lopuže – odvrati Anikster. – Nemaju petlju da sami krađu stoku, nego su hteli nas da iskoriste.

Nadzornik mahnu rukom i kauboji uperiše revolvere u ortake.

– To sam sve vreme i mislio – reče Slip. – Pošto vam plan nije uspeo, požurili ste kod starog da zatražite pomoć. Vežite ih!

Sandens Kid je bio na ivici eksplozije i sada dreknu:

– Slušaj, ti, balavče! Ako te dohvatim za uši ...

– Smirićeš se ti u zatvoru – odvrati Slip. – Dižite ruke! Bogami, više se nikada nećete pojaviti na našem ranču.

Revolveraš pogleda u Buča, koji mu klimnu glavom i diže ruke.

Slip dade znak jednom od kauboja i ovaj razoruža prijatelje, a ostali opkoliše zarobljenike i poteraše ih niz jarugu. U sumrak su stigli u grad.

Tamošnji šerif strpa Anikstervu bandu u jednu ćeliju, a ortake u drugu. Oni sa »Jelenskog roga«

vratiliše se kući.

– Tvoje predviđanje nije bilo dobro – javi se Kid, pošto je tri časa ćutke ležao na drvenom krevetu u ćeliji. – Od sada više neću biti dobar. Ako idući put poželiš nekome da pomogneš, onda izvoli i to učini sam. Samo bi još trebalo da ovaj šerif pronađe neku poternicu za nama i onda smo gotovi. Zar nisi do sada otkrio da na svetu nema ničeg goreg nego što je čovek? Ako hoćeš kratko da opišeš naše bližnje, onda čuj ovo: čovek je biće na dve noge i nezahvalno.

– Neki ljudi su loši, a neki dobri – filozofski odvrati Buč. – Većina nas je pola i pola, što čini život interesantnijim. Eto, Anikster je potpuno rđav, a mladi nadzornik je pola i pola. Nema loše srce, ali dozvoljava da ga temperament nadvlada.

– Sada ćeš sigurno navesti nekoga koji je potpuno dobar – prasnu Sandens.

– Pa, onda devojka sa ranča – polako reče Buč.

– Ne piše nam se dobro – brzo je promenio temu revolveraš. – Čuo si da je ovaj njihov šerif željan slave i možda će nas zadržati u zatvoru.

– Imam predosećanje da neće dugo – promrmlja Buč.

I samo što je to rekao, u hodniku ispred ćelije začuše se koraci i ključ začegrtu u bravi. Šerifov glas ispuni ćeliju:

– Hajde izlazite skitnice! Oni sa »Jelenskog roga« su suviše mekog

srca i nisu podneli tužbu. Da nije u pitanju Stoval, ja bih vas predao saveznom šerifu. Ionako ste mi mnogo sumnjivi.

Buč i Kid ćutke prođuše pored šerifa. U kancelariji su zatekli nadzornika Slipa koji je čekao na njih. Mladić je bio gologlav i svetlost lampe obasjavala je njegove crne kovrdže. Dobro izgleda, pomalo zavidljivo zaključio Buč.

– Ja sam juče sigurno ustao na levu nogu – reče im nadzornik. – Starac i Džuli su me toliko grdili i hitno poslali natrag. Za svaki slučaj, neka vam bude jasno da bih ja obe ruke dao za »Jelenski rog« i ono dvoje. Vratite im revolvere, šerife.

Prijatelji pripasaše pojaseve i, kada su izašli iz kancelarije, ugledaše jedna kola ispred zatvođa. Na kočijaševom sedištu nalazila se Džuli Stoval. Njeno lice bilo je u senci, pa Buč nije mogao da joj vidi oči, ali zato devojčine reči odjeknuše u njegovim ušima kao divna pesma:

– Veoma nam je žao za sve ovo. Isto i Slipu. On se uvek toliko brinuo za naš. Želimo da se vratite na ranč. Ja ... ja se nadam da ćete pri stati.

– Odoh po konje – promrmlja Sandens i nestade. Supleo se o neku pukotinu na drvenom trotoaru i besno opsovaio.

U šali je hitro osedlao njihove konje, koje je ovamo smestio šerif. Štalski momak htjede da zapodene

razgovor o poslednjim događajima, ali se revolveraš izdra:

– Umukni, huljo!

Kada je stigao do kola, Buč poja ha, i sva trojica pođuše za kolima iz grada drumom za »Jelenski rog«.

Topli povetarac donosio je miris spržene trave, a mesec je gladno visio iznad žedne zemlje. Uskoro se svetlosti gradića izgubiše daljini i samo se čulo kako škripe točkovi, a konjska kopita muklo odjekuju po prašini.

– Šta misliš, da li da se malo zaposlimo na ranču? – iznenada Buč upita svog prijatelja. – Tu bismo bili sklonjeni neko vreme i mogli bismo da se oporavimo od bežanja.

– Zar nisi ranije pričao da mrziš stoku? – besno odvrati Sandens. – Znam ja zbog čega ti hoćeš da ostaneš na ranču.

Buč ništa ne odgovori. Nastavili su da jašu kroz noć. Nadzornik Slip potera konja i odvoji se od grupe. Sada se put peo uzbrdo, ali revolveraš trže uzde i zaustavi se.

– Nešto sam zaboravio u gradu, Buč – rekao je. – Ti produži. Videćemo se kasnije.

– Šta ... – počeo Buč i takođe zaustavi konja, ali Kid mu ne odgovori. Već je bio dvadesetak jardi daleko i jurio kao ludak.

– Izgleda da je ovo kraj – mrmljao je revolveraš sebi u bradu. – Zbogom, stara, dobra vremena. Ja sam mogao da ostavim Etu ... a on mi još tu trabunja kako je ože-

njen i ima decu... Čim se pojavi neka namiguša...

Sandens je zaboravljao da je on bio taj koji se prvi vratio zbog žene, dok je Buč ostajao u pozadini. Kako nije bio maštovit čovek, a slabo je pamtio, revolveraš nije voleo da se priseća prošlosti niti da predviđa budućnost. Večeras mu, međutim, zajednička prošlost iskrсну pred očima do najsitnijih detalja. Znao je da svi putevi imaju svoj kraj i da se završavaju u maglovitoj budućnosti, kada prerija prestaje i nastaje večiti mrak. To mu nije bilo važno. Strahovao je samo što će tamo stići sam, bez Buča.

U daljini se pojaviše svetlosti grada i Kid brže potera konja.

– Nisam siguran što se tiče Buča i te devojkice – nastavljao je glasno da razmišlja. – U redu, znam šta je ona videla u njemu. Buč je bar deset godina stariji od nje, ako ne i više. Kad bude imao pedeset, njoj će biti trideset pet. Bogami, sumnjiva posla. U stvari, Slip je momak za nju.

Ujahao je u grad i vezao konja pred salunom, pa ušao u lokal.

Jaka svetlost lampi zaslepi mu oči i on žmirnu kako bi bolje osmotrio goste. Prosto je želeo da se neko zakači s njim. Kod šanka dade znak barmenu. Ovaj gurnu bocu i čašu prema Sandensu i reče:

– Lepa noć, prijatelju.

– Đavola je lepa – prasnu revolveraš.

Zgrabio je bocu i čašu i odneo ih do jednog stola u uglu. Umorno se spustio u stolicu.

Neko vreme buljio je u žućkasti viski i u njemu video razne slike. Napunio je čašu, podigao je i nazdravio zidu:

– Ovo je u tvoje zdravlje, Buče. Od sada će Sandens sam da putuje.

Čekao ga je put preko iste puste i spržene prerije. Znao je da će drežditi kod usamljenih logorskih vatri i zato nije ni pomišljao da ode u planine, kao što su se ranije dogovarila. Već je skovao mračni plan da sam krene u pljačku neke veće banke, da puca, da ubija šerife. Čak je zaboravio i na Etu.

Praznio je jednu čašu za drugom. Za susednim stolom igrao se poker i zveckali su žetoni.

Sandens je, protivno svom običaju, sedeo leđima okrenut vratima i zato nije video jednog čoveka koji je prošao kroz njih.

Nije video kako je ovaj preleteo pogledom po lokalu i onda se uputio njegovom stolu. Ali, čuo je jedan poznati glas kako grubo izgovara njegovo ime. Pre nego što je mogao da podigne glavu, jedna šaka prelete preko stola i obori bocu i čašu na pod.

Buč Kasidi je stajao iznad njega. Sa dobroćudnog lica odmetnika nestalo je svake veselosti i vedrine i, umesto njih, videlo se mračno ogorčenje. Buč je izgledao zaprepasćujuće star i umoran.

– Šta radiš ovde, do đavola? –

upitao je. – Šljemaš kao poslednja pijandura. Diži se! Čeka nas put.

– Kuda?

– Pa, u planine – promrmlja Buč.

– Polazi!

I dok su ih gosti posmatrali, njih dvojica izađoše iz saluna. Popeli su se na konje i poterali ih niz ulicu, dalje od grada, dalje od »Jelenskog roga«. Nastavljali su putešestvije koje je bilo prekinuto poslednjih dana.

Nešto kasnije, kada svetiljke više nisu treperile iza njih, Buč progovori:

– Otreznio sam se, Kide. Shvatio

sam da nisam čovek za miran život. Pogotovu za život sa jednom tako mladom devojkom. Zaboraviće ona sve i udaće se za Slipa. Da, dragi moj, u našem poslu čovek brzo stari. Dok se okreneš, život je već završen.

Sandens Kid je lukavo ćutao. Da je izgovorio ono što je imao na umu, to bi zvučalo toliko strano njegovoj prirodi da mu Buč Kasidi nikada ne bi poverovao.

Zagledan u zvezde, Sandens Kid odjednom zaključi da svet i nije tako loš i da život, bilo kakav da je, vredi proživeti.

KRAJ

U SLEDEĆEM
BROJU

OPASNOST JE NAŠ ZANAT

